

Llobregós

informatiu

NÚM 4
FEBRER - MARÇ 2004

Núm 4 - Febrer / Març 2004
Revista bimestral d'informació i opinió.

EDITA:
Associació Patrimoni Artístic i
Cultural de Torà.
Convent de Sant Antoni
c/ Convent, s/n
25750 TORÀ
Tel. 649 352 877

Subscripcions i publicitat:
Rosa M. Santamaria 973 473 253

CONSELL DE REDACCIÓ:

Albert Brau (Torà)
Ramon Fitó (Calonge de Segarra)
Maria Garganté (Sanaüja)
Fermí Manteca (Ivorra)
Ferran Miquel (La Molsosa)
Maria Morros (Castellfollit)
Ramon Palou (Pinós)
Imma Raluy (Biosca)
Daniel Vidal (Massoteres)
Coordina: Xavier Sunyer
Relacions públiques: Antònia Balaguer

COL·LABORADORS HABITUALS

Roger Besora, Jaume Coberó, Montse Graells,
Noemí Mases, Xavi Moreno, Montse Oliva,
Sílvia Porta, Ramon Santesmasses, Montse
Torné

COL·LABOREN EN AQUEST NÚMERO

Rosa Bergadà, Miguel Martínez,
Carme Sarret, Josep M. Solà, Toni i Mercè

Disseny i maquetació: F. Manteca
Fotografia: X. Sunyer
Correcció lingüística: Marta Bagà

Subscripció anual: 10,00 Euros
A l'estranger: 12,00 Euros
Número solt: 2,00 Euros
Dipòsit legal: L -798-2003
Impressió: Impremta Barnola (Guissona)
Tiratge: 500 exemplars

Aquest número està imprès en paper
ecològic, elaborat sense clor.

www.llobregos.info
e-correu: llobregos@terra.es

(≡) **ACPC** Membre de l'Associació
Associació Catalana de la Premsa
de la Premsa Comarcal

és una publicació bimestral. Hi pot
participar i/o col·laborar tothom que
ho desitgi. El Consell de Redacció no subscriu
necessàriament les opinions expressades pels autors
dels articles, que en són els responsables. La Redacció
manifesta que no està obligada a acceptar totes i
cadascuna de les col·laboracions rebudes.

Portada: El *vigilant* del Llobregós, des
de l'altiplà dels Hostalets.

C o n t

Editorial, pàg 5

Noticiari, pàg 6

Agenda, pàg. 15

El Llobregós, pàg 16

El Brut i la Bruta, el
Carnestoltes de Torà

Patrimoni a la Vall:
retaula de Sant Pere
de l'Arç

Tradicions, pàg. 32

Festa de Sant Antoni
a Sanaüja

AMB EL SUPORT DE

Ajuntaments de la zona: Biosca - Calonge -
Castellfollit - Ivorra - Massoteres - La Molsosa -
Sanaüja - Torà

Consell Comarcal
de la Segarra

Institut d'Estudis
Ilerdencs

Departament de Cultura
Generalitat de Catalunya

í n g u t

La salut, pàg. 34

Psicologia: l'ús i l'abús
dels mòbils

Música, pàg. 42

Circuit català de
sales

El temps, pàg. 44

Passatemps, pàg. 45

Des del balcó, pàg. 46

Conte : «La gota
del Llobregós»

Reportatge, pàg. 48

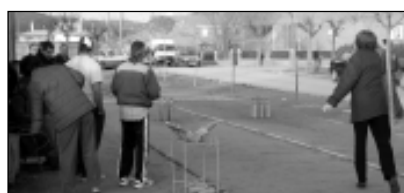
Llibres, pàg. 49

La nostra cuina, pàg. 50

Els fogons del
Llobregós: l'ofegat de
la Segarra

Esports, pàg. 51

Excavacions i
Despedregats

F. BALIELLAS

C/ Doctor Solé i Forn, 24
25750 TORÀ
Tel. 973473231

bar-restaurant

LA CASA DEL
PA I LA COCA

can pep

PAU VENDRELL FITÓ

ctra. d'igualada - principat d'andorra
telèfon 93 869 30 38

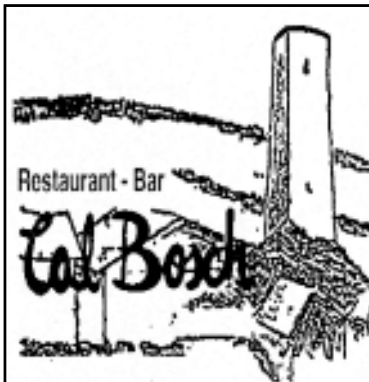
castellfolit de riubregós
(barcelona)

Enriqueta
perruqueria unisex
perfumeria
C/ Vall, 2 - Tel. 973 47 31 57 - TORÀ (Lleida)

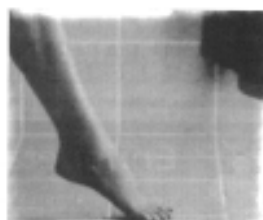
FLECA PASTISSERIA
PERETÓ
Major, 2
Tel. 973 476 018
SANAÜJA
Ctra. de Lleida, 1
Tel. 973 460 458
PONTS

Restaurant - Bar
Cal Bosch
Tel. 973 47 32 12 - 25287 Ardèvol de Pineda (Solsonès)
Els dilluns tanquem, excepte els festius

JOSEP ALARCON BERNAL

FONTANERIA, CALEFACCIÓ
I AIRE CONDICIONAT

EL CONFORT

La calefacció de terra amb aigua irradija el calor d'una forma natural, de baix a l'alt, i és la més adequada per la qual es considera com la calefacció ideal, permetent un màxim confort i benestar.

C/ Eiras, 15 • Tel. 973 47 32 67 • 25750 TORÀ

COOPERATIVA D'ARTESA
TORÀ tel. 973 473 152
Agrobotiga: vins, olis, caves ...
Adobs, fitosanitaris
Cereals
Llavors
Pinsos
Lubricants
Jardineria
Productes de neteja

QUEVIURES
Francesc Llordès i Rovira
ESTANC
Plaça Major, 8 • Tel 973 476 055
25753 - SANAÜJA (Lleida)

Restaurant **"CAN SOLÉ XIC"**
Plaça Major, 10
25751 CLARET
Torà (Lleida)
Reservi taula a:
973 29 60 08
cansolexic@viladetora.net

Editorial

Novament tornem a estar a disposició dels nostres lectors. Un nou número de la nostra revista amb nous continguts i novetats. LLOBREGÓS INFORMATIU ha estat acceptada com a membre de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal, una entitat que agrupa publicacions com la nostra i ofereix assessorament i serveis diversos. Una de les activitats que fa és la publicació d' *El Còmic de la premsa comarcal*, que distribueix a baix preu als seus associats. El Consell de Redacció ha decidit obsequiar els nostres lectors amb un exemplar d'aquest *Còmic*, en reconeixement a la bona acollida dispensada en tota la zona del Llobregós i, fins i tot, més enllà de la nostra comarca. Esperem que us agradi i que petits i grans sàpiguen valorar aquest esforç.

L'exemplar que teniu a les mans us ofereix també el reportatge central sobre les festes de Carnestoltes de les nostres contrades, a part de les informacions diverses dels nostres pobles. El conte que publiquem a la secció "Des del balcó" és una reflexió de com nosaltres, amb el nostre riu i la poca o molta aigua que hi aportem, hem contribuït durant mil·lenis a la creació i conservació del Delta de l'Ebre, actualment en perill per l'anomenat Pla Hidrològic Nacional. Des d'aquí reivindicuem l'aigua del Delta, amb l'expressió "El Delta també és nostre", essent com som dins la conca hidrogràfica de l'Ebre, i ens solidaritzem amb les zones afectades pel projectat transvasament.

Finalment convidar-vos a entrar a la nostra web www.llobregós.info, des d'on estem a la vostra disposició per rebre les aportacions que vulgueu per a aquesta vostra revista. □

Prades perd uns padrins

Una família d'aquest poble de la Molsosa ha viscut el fet dolorós, i curiós alhora, de perdre el mateix dia els dos avis. El matrimoni de prop de cent anys, després de tota una vida junts, ha mort de mort natural amb una diferència de dotze hores. La família de Cal Bertran va rebre el condol dels nombrosos amics i familiars, manifestat en els actes d'enterrament que van tenir lloc a la parròquia de Prades durant el pont de la Immaculada.

Ivorra rep la donació d'un tapís

La parròquia d'Ivorra ha pogut col·locar en un dels altars laterals un tapís del pintor cubà Julio Hernández, realitzat en 1903. L'obra, donada a la parròquia per la filla del pintor, és una reproducció d'un tapís que hi ha al Metropolitan Museum de Nova York i representa l'escena de Jesús compartint el pa amb els més pobres. La pintura, feta sobre tela de tapís de prop de 5 m², és molt rica en detalls i matisos que li confereixen un caràcter realista molt ben aconseguit.

Pel que fa a l'autor, Julio Hernández va néixer a Güira de Melena, província de L'Havana, Cuba,

el 25 de febrer de 1881. Als 34 anys va anar a Barcelona, becat per l'Ajuntament del seu poble natal, a completar estudis de pintura. Va participar en nombroses exposicions, tant a L'Havana com a Barcelona i és autor de nombroses obres d'art.

Finalment es va quedar definitivament a Catalunya, on es va casar i va tenir una filla. Va morir en 1923 deixant una obra que és molt admirada pels entesos.

La seva filla, Josefina Hernández i Grau i el seu marit, Joan Roig i Badia, han fet donació del tapís a la Parròquia d'Ivorra, cosa que ha materialitzat la neta del pintor, Anna Maria Roig i Hernández.

Més de 100 anys fent cuina casolana

Hostal Jaumet

Fundat el 1890

Ctra. Barcelona-Andorra, s/n
Tel i fax 973 473 077
25750 TORÀ (Lleida)
www.hostaljaumet.com
info@hostaljaumet.com

Calonge de Segarra acull la signatura d'un conveni turístic

El passat desembre, es va signar un conveni de col·laboració entre onze associacions de propietaris de turisme rural procedents de tot Catalunya. L'acte tingué lloc a Calonge de Segarra i intenta desenvolupar el «Programa de Promoció Conjunta del Turisme Rural Català». Aquest programa, impulsat i dissenyat pel Consorci per a la Promoció Turística de l'Alta Anoia, estableix mecanismes de col·laboració entre les associacions participants.

Entre altres decisions, s'ha creat un portal a Internet on es pot trobar informació sobre més de quatre-centes cases de turisme rural, una fórmula cada vegada més estesa no solament de fer turisme, sinó de donar viabilitat econòmica a un sector cada vegada més deprimat, com és ara el rural.

Milliores al cementiri de Palouet

Actualment s'estan executant obres de millora al cementiri de Palouet, que serviran per ampliar-lo i per restaurar les teulades que estaven en mal estat.

Segons l'Ajuntament, prèviament es va plantejar a tots els veïns implicats la necessitat que es portessin a terme i les possibilitats de

finançament, i tothom va estar d'acord en l'execució de l'obra.

Entre les dues parts se sufraguen la meitat dels 11.500 euros de pressupost total, un 26 % els veïns i un 24 % l'Ajuntament, per la resta s'ha obtingut un ajut de la Diputació de Lleida.

Massoteres se suma a la Marató

El poble de Massoteres s'ha afegit enguany als actes que es fan a tot Catalunya per recaptar fons per a la *Marató de TV3* amb l'organització d'una xocolatada popular. La tarda del dia 14 de desembre, al local social, els mateixos veïns van fer xocolata desfeta i pa torrat, que es repartia a un preu de 5 euros. Amb la iniciativa es va poder destinar un total de 376 euros a la jornada solidària de la Marató, que aquesta edició estava dedicada a les malalties respiratòries cròniques.

Nova carretera de Prades a Castelltallat

Recentment s'han acabat les obres de la carretera que uneix els Municipis de La Molsosa i Sant Mateu de Bages, a cavall entre les províncies de Lleida i Barcelona. L'obra, amb un pressupost aproximat de 225.000 EUR. subvencionats pel Departament d'Agricultura de la Generalitat, ha suposat

Llobregós

informatiu

La primera revista de la Vall del Llobregós

www.llobregos.info

e-mail: llobregos@terra.es

No t'ho perdis !!

refer totalment el traçat dels dos quilòmetres de camí rural que va des del poble de Prades fins a prop de la casa Prat Barrina de Castelltallat. Realitzada amb un acurat treball topogràfic, s'ha deixat per més endavant l'asfaltat.

Cal ressaltar la millora que suposa aquesta obra llargament esperada donat que és l'accés més habitual d'una part de les cases de Castelltallat cap a la zona de Calaf i l'enllaç amb l'eix transversal. La millora pot beneficiar especialment l'activitat d'agroturisme que es desenvolupa a la Serra de Castelltallat.

Música a Massoteres i Palouet

La nit de Nadal el grup Nòmades va actuar a l'església de Massoteres, en el que fou el primer dels nombrosos concerts que van oferir aquests joves músics durant les festes nadalenques en altres pobles de la Vall.

El conjunt, format per cinc estudiants de l'Escola de Música de Guissona, va tocar un extens repertori de clàssics contemporanis i de música tradicional nadalenca que va delectar el públic assistent.

A Palouet també va tenir lloc una actuació musical. El diumenge 21 de desembre, a la tarda, a l'església de Sant Jaume hi va actuar un tercet de músics romanesos establerts a Torà.

Concert a Ivorra en homenatge al músic Andreu

La coral Ginesta, de Cervera, ha ofert un concert a Ivorra en homenatge al músic de Sanaüja, Francesc Andreu, organitzat per l'Ajuntament. L'acte va tenir lloc el passat mes

de desembre, durant les festes de Nadal, sota el patrocini del Consell Comarcal de la Segarra i la Fundació Jordi Cases i Llebot.

Al concert hi assistiren unes 150 persones que ompliren de gom a gom la sala cultural. Sota la direcció de Xavier Puig, la coral va interpretar set peces del músic Andreu, a les quals va afegir una sèrie de nades populars.

FERMÍ MANTECA

Aquest és el primer d'una sèrie de concerts que la coral cerverina impartirà arreu de la comarca, per tal de donar a conèixer el músic del Llobregós. Aquests concerts estan patrocinats per la Fundació Jordi Cases i Llebot, que en la seva darrera reunió va acordar aportar la seva ajuda per tal de reivindicar la memòria d'Andreu.

Llobregós
Informatiu

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

PER 1 ANY (6 números): 10 EUROS (a partir del núm ____)

NOM I COGNOMS _____

ADREÇA _____

C.POSTAL _____ POBLACIÓ _____ TEL. _____

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA:

Data i signatura:

ENTITAT _____

ADREÇA _____

POBLACIÓ _____

C.C.C. _____ / _____ / _____ / _____

TITULAR DEL COMPTE _____

Inventari del patrimoni de Massoteres

Impulsat per la Fundació Jordi Cases i Llebot, aviat es farà l'inventari del patrimoni arqueològic, arquitectònic i artístic de Massoteres. Serà el volum cinquè d'aquesta obra que recull la riquesa patrimonial de la Segarra, després d'haver-se publicat els de Sanaüja, Torà, Ivorra i Estaràs.

Aquest treball és fruit de la col·laboració entre la Fundació i l'Ajuntament que signaran un conveni per tal de realitzar aquest inventari de cara a l'estudi del patrimoni. Cal recordar que el municipi de Massoteres inclou tres nuclis de població, Massoteres, Talteüll i Palouet, amb una riquesa patrimonial important.

Calonge a favor del català

L'Ajuntament de Calonge de Segarra, en el Ple celebrat el dia 4 de desembre de 2003, entre altres temes, va aprovar un moció d'adhesió a l'Eurocongrés, particularment a les conclusions sobre la llengua. L'Eurocongrés 2000, en escrit adreçat a la Comissió Europea i als estats implicats, formula les següents peticions:

«A l'Estat francès, el caràcter de llengua d'ús oficial per al català a la Catalunya Nord.

A l'Estat italià, mesures de normalització del català a l'Alguer, que haurien de conduir al seu ple ús oficial.

A l'Estat espanyol, el ple reconeixement de l'ús del català en totes les instàncies representatives de l'Estat, i també un tracte del tot equiparable al castellà pel que fa al seu ús legal, així com una major protecció exterior de la llengua.

I també a l'Estat espanyol, la sol·licitud formal de la inclusió del català en el règim lingüístic de la Unió Europea i del seu reconeixement com a llengua oficial i de treball de la Unió.»

El català, per la demografia del seu territori i pel nombre de persones que el saben parlar, ocupa el setè lloc entre les llengües de la Unió Europea i el novè lloc en la futura Unió ampliada fins a 25 estats.

Exposició de fotos antigues a Massoteres

Durant les passades festes de Nadal es va poder visitar una exposició de fotografies antigues a l'ajuntament de Massoteres.

La mostra constava de més de 80 instantànies, la majoria de les quals eren dels anys quaranta i cinquanta, cedides per a l'ocasió per veïns del poble.

Per tal de millorar-ne la qualitat de visió es van fer còpies restaurades i amb una mida superior d'unes trenta imatges originals, que destacaven en l'exposició juntament amb el conjunt de fotografies de l'any 1941 que ha conservat Ramon Vives a casa seva.

A més de veure gent d'anteriors generacions, algunes de les imatges són força interessants perquè van captar costums i tradicions (caramelles, processons...) que s'han perdut al municipi amb el pas del temps.

Enfesta celebra la festa de la Pedra.

El tres de gener d'enguany, i seguint una antiga tradició, s'ha celebrat a Enfesta el que s'anomena la *Festa de la Pedra* que consisteix en una missa d'acció de gràcies per la collita. A l'hora de la pregària es demana que per a la propera tot vagi bé i sobretot que no pedregui, ni que es malmeti el fruit que el pagès de secà, propi de les nostres terres, ha estat esperant tot l'any.

La missa va estar oficiada per mossèn Pere de Calaf i per mossèn Ramon Florensa.

Aquesta celebració ve a ésser la festa major d'hivern. L'organitza una de les cases del poble, que cada any es va alternant.

Aquestes festes, com moltes de les nostres

tradicions, es fonamenten en el fet religiós i són un aspecte important de la vida d'un poble i, per això, cal revifar-les i conservar-les. També a Ivorra se celebra aquesta festa l'últim dia de l'any.

Obres a Sant Pere de l'Arc

Abans de l'estiu està prevista l'execució de les obres de pavimentació i ajardinament de la plaça de Sant Pere de l'Arc, després que l'Ajuntament de Calonge de Segarra adjudiqués l'obra per un import de contracta de més de 20.000 EUR.

L'esmentada plaça es construirà en el solar que va deixar lliure l'enderroc d'una casa declarada en ruïna, portat a terme per l'Ajuntament. Les obres les realitzarà Construccions Francesc Cererols, SL.

Viatge a Algèria

Un grup de famílies de la Segarra van viatjar el mes de desembre passat a Tindouf, al sud d'Algèria, per comprovar «in situ» la crua realitat de com viuen els refugiats sahrauís des que l'any 1975 van ser expulsats del Sàhara Occidental pel govern marroquí.

En aquest mateix número hi trobareu els motius i les impressions d'aquest viatge explicats de primera mà pel Toni i la Mercè que són una de les famílies compromeses en aquest moviment d'ajuda humanitària.

Castellfollit restaurarà la Plaça Major

L'Ajuntament de Castellfollit ha aprovat el Projecte de restauració de la Plaça Major, redactat per l'arquitectessa tècnica Rosa Maria Sabaté. L'obra, amb un pressupost de

39.000 EUR, afectarà bàsicament els porxos de la Plaça, molt malmesos i deteriorats pel pas del temps. Pel que fa a la part de pavimentació i enllumenat formarà part de la 3a fase del Projecte d'Urbanització del nucli urbà de Castellfollit de Riubregós.

S'ha sol·licitat la inclusió d'aquesta obra en el Pla d'Obres i Serveis de la Generalitat.

Creació d'un espai de protecció natural

L'Ajuntament de Torà té la intenció de declarar una part de l'antic terme de Llanera com a espai de protecció natural i històric. El terme de Llanera, amb 7.400 hectàrees de superfície, va ser agregat al municipi de Torà l'any 1968.

En principi està previst portar a terme l'estudi inicial i les primeres actuacions, per un pressupost d'uns 24.000 EUR, amb aportacions de la Generalitat i de la Fundació Territori i Paisatge de l'obra social de l'entitat financera Caixa de Catalunya.

El terme de Llanera inclou espais d'interès històric i turístic, a la vall de Cellers i a Vallferosa, com el monestir i la torre respectivament, però a més a més existeixen altres indrets que tenen atractius singulars. La finalitat consisteix en obrir alguna porta que pugui conduir a potenciar aquesta zona tan desconeguda. La creació d'aquest espai pot ajudar molt a aquesta finalitat.

Actualment de l'antic nucli de Llanera únicament es conserven les restes del castell i alguns masos gairebé tots deshabitats. Dins els espais d'interès històric també cal destacar-ne el dolmen com a vestigi del patrimoni prehistòric d'aquest territori.

Concurs de centres rústics a Biosca

El Grup de Gent Gran de Biosca organitzà un concurs de centres rústics. Es presentaren una vintena de centres que foren exposats al Local Sociocultural entre el 23 de desembre i el 4 de gener, data en què es féu la votació i en sortiren guanyadors: Ramon Cuadros (1r

premi de 60 euros) i Montserrat de Cal Fortet Vell (2n premi de 40 euros).

La intencionalitat del concurs, que és el primer any que es realitza, era fer participar a la gent del municipi en la confecció artística d'un centre en què s'utilitzessin objectes de la natura.

El Grup de Gent Gran de Biosca es constituí com a tal el novembre de 2003; els membres de la junta són, el president, Josep Grifell, el sots-president, Jaume Oliver i la secretària, Regina Rius. Actualment s'està fent la captació de socis; es preveu que siguin uns quaranta. L'agrupació també va organitzar aquestes festes un viatge a Barcelona per assistir a l'audició del concert de Nadal a Santa Maria del Mar.

Mor un caçador en una bassa de purins a Biosca

Un caçador, veí de la Roca del Vallès, va morir el proppassat 12 de gener en intentar salvar el seu gos que havia caigut en una bassa de purins a la partida de Solibernat en el terme de Biosca a prop de Palouet.

Quan els companys de cacera, que no pertanyien al grup de caçadors de Biosca, van trobar-lo, el cos era sense vida. La hipòtesi més probable és que Miquel A. M., de 67 anys, relliscà per la canonada de la bassa, que estava correctament protegida, i la inhalació dels gasos tòxics que emanen els purins li va provocar la mort.

Projectes municipals a Biosca per al 2004

Com ja és habitual per Nadal els veïns d'aquest municipi rebem, juntament amb la

felicitació de les Festes, un butlletí informatiu sobre les actuacions de l'any que s'acaba i un avançament sobre els projectes per al nou any.

Com ja us informàrem en el número tres d'aquesta revista, a partir d'enguany i durant els propers quatre anys, es rehabilitarà el nucli antic: la primera fase és l'empedrat del carrer Pasterola i de la plaça de la Concepció que es realitzarà el 2004. D'altra banda, la part antiga de Cal Borres es convertirà en allotjament rural i restaurant, actuació inclosa en el PUOSC i en el FEDER. També hi ha previst signar un conveni amb el Consell Català de l'Esport per construir una pista

Façana de l'església de Lloberola

polisportiva, amb un pressupost aproximat de 80.000 EUR; l'Ajuntament sol·licitarà ajuts per a urbanitzar l'accés a aquesta futura zona d'equipaments.

**Pinsos
BAGÀ, s.a.**

Fàbrica i Oficines :
Plaça la Creu, s/n.
Tels. 973 47 30 11 - 973 47 30 86
Fax. 973 47 33 58
25750 TORÀ
(Lleida)

MERCERIA
PERFUMERIA
OBJECTES DE REGAL
CONSETERIA

Montserrat Solé Bonet
c/ Nou, 1 - Tel. 973 473 485
25750 TORÀ (Lleida)

Una altra de les actuacions per al 2004 són les obres de reparació de la teulada i façanes de l'església de Sant Miquel de Lloberola, segons ha concretat l'alcalde, Josep Freixas; el pressupost és de 11.000 EUR i ha rebut subvencions de la Diputació. El DARP pavimentarà el camí de Sanaüja a Lloberola pel Masot i des de la riera de Lloberola fins a Sant Climenç (Pinell). En darrer lloc, el butlletí municipal informa de la creació, per part del Consell Comarcal, de l'organisme autònom *Gestió d'Aigües de la Segarra* que gestionarà l'abastament d'aigua i el servei domiciliari al municipi de Biosca.

Festa d'agermanament de Sanaüja amb Romania

El propassat 20 de desembre es va celebrar a Sanaüja una festa organitzada per l'Ajuntament i pel col·lectiu de romanesos que viuen al poble i que ja ultrapassen la vintena de persones. La festa, que va comptar amb un gran nombre d'assistents, va consistir en una mostra gastronòmica i cultural d'aquest país de l'Europa de l'Est, amb el passi d'uns vídeos que contenien reportatges sobre diversos aspectes del país (paisatge, cultura, tradicions...) i la degustació de dos plats de cuina romanesa -chiftele i mici-, que té en la carn una de les seves bases principals. Una selecció de pastissos va concloure l'àpat, que va ser amenitzat pel músic de Sanaüja Manel Aran.

Cal assenyalar que en la decoració del local sociocultural per a la festa hi van jugar una part important els nens i nenes de l'escola pública de Sanaüja, que van confeccionar banderetes catalanes i romaneses entrellaçades i un gran mapa mural d'Europa, on es ressaltava de forma especial Catalunya i Romania, amb una breu descripció geogràfica dels dos països.

Com a fi de festa, els integrants d'aquest col·lectiu van interpretar diverses nades tradicionals de Romania, així com algunes peces musicals amb acordió. Recórrer les cases d'amics i familiars durant la nit de Nadal per cantar nades plegats és una de les tradicions nadalenques més arrelades a Romania, que aquests joves també van practicar a

Sanaüja. La festa del dia 20 va suposar per a aquest col·lectiu l'oportunitat de donar a conèixer alguns dels aspectes del seu país que ens eren desconeguts, però sobretot va ser una bona ocasió per a celebrar la convivència entre diferents realitats i cultures.

Els gegants de Sanaüja, amb la selecció catalana de futbol

El 28 de desembre i en motiu del partit anual de la selecció catalana de futbol, els gegants de Sanaüja es van desplaçar al Camp Nou, juntament amb unes altres trenta-cinc parelles de gegants d'arreu de Catalunya, per participar en els actes de la festa prèvia al partit. Totes les parelles de gegants es van plantar i van ballar al voltant de la gespa del Camp Nou, on malgrat una bona estona de pluja van actuar el grup de rock Mesclat i grups de música tradicional equatorians, donat que l'Equador era la selecció convidada d'aquest any. Des de les graderies, els grallers de Sanaüja també van contribuir amb la seva música a animar l'ambient festiu previ al partit en aquell sector.

Durant el partit, que la selecció catalana va guanyar per 4-2, el nombrós col·lectiu de grallers, geganters i altres sanaüjencs que s'havien congregat al camp per gaudir de la festa, van animar la selecció amb una gran estelada -la que s'acostuma a penjar al castell el dia 1 de setembre-, on s'hi llegia el nom de "Sanaüja" i que va ser captada diverses vegades per les càmeres de televisió durant la retransmissió del partit.

Les festes de Nadal a Sanaüja

Les festes nadalenques a Sanaüja es van caracteritzar pels nombrosos actes que s'hi van dur a terme. El fet més novedós d'aquest any

va ser la representació, organitzada pel grup de grallers i geganters, d'un petit pessebre vivent el 25 de desembre i el 5 de gener. L'escena del portal de Betlem, amb Sant Josep, la Verge Maria i el Nen Jesús, acompanyats d'un grup de pastorets, es va recrear en un dels porxos de la plaça, amb una ambientació d'allò més reeixida. El dia de Nadal i durant la representació, els grallers, també caracteritzats de pastors, van interpretar les seves cançons, mentre oferien una bona torrada als nombrosos assistents a l'acte.

Durant totes les festes de Nadal la recreació del portal va romandre a la plaça i les figures "vivents" del pessebre van ser substituïdes per unes figures estàtiques, que malauradament van ser furtades una nit, essent recuperades dies més tard. Finalment, la tarda del 5 de gener i després de l'arribada dels Reis d'Orient, aquests també van tenir l'oportunitat d'adorar aquest singular Naixement, on els actors tornaven a donar vida a aquesta escena màgica del Nadal.

D'altra banda, també cal destacar les tradicionals activitats organitzades per l'associació

A.R.C.S, consistents en la realització d'un magnífic pessebre, un sopar de Nadal amb caga-tió inclòs, o el sopar de Cap d'Any organitzat per l'Associació de Jubilats Verge del Pla. Un últim acte que va posar el colofó a la celebració d'aquestes festes tan entranyables a Sanaüja va ser el concert del dia 4 de gener a l'església parroquial, on el grup Nòmades, integrat per joves de la comarca i per la sanaüjenca Anna Codina, van delectar els assistents amb un variat i suggestiu repertori.

Les festes de Castellfollit

Castellfollit de Riubregós ha començat l'any celebrant festes. El dissabte, dia 3 de gener, s'organitzà un taller adreçat a la mainada sobre construcció de fanalets per anar a rebre els Reis. Aquesta és una activitat nova que s'afegeix a l'arribada, com cada any, de la cavalcada dels Reis Mags d'Orient.

El dia 22 de gener, festa de Sant Vicenç, patró de la vila, s'ha celebrat missa en honor del sant. El dissabte, dia 24, es va fer el ball i berenar al Casal.

Aquesta és la feina de la nova junta de la Comissió de Festes que ha quedat constituïda així: President, Alex Llorens; vicepresidenta, Ma. Rosa Cardona; Tresorera, Mireia Torrens; secretària, Núria Riera; vocals: Josep Ma. Freixes, Carles Llongueras, Jessica Ortega, David Requena, Jaume Testagorda i Pere Torreguitart. El proper objectiu de la Comissió és la Festa Major d'estiu, que està prevista per a les dates del 6 al 8 d'agost, en honor de Sant Roc.

**FUSTERIA
BACARDIT
DE CALAF, S.L.**

DECORACIÓ - CUINES - PERSIANES -
PARQUET - TREBALLS AMB LA FUSTA

Prior Farràs, 4 08280 CALAF
Tel i Fax 93 869 84 63

**CONSTRUCCIONS
BISCARAN S.L.L.**

Restauració cases de pagès
Treballs en pedra i obra
Noves construccions
Reparacions - rehabilitacions

**Delta Residencial, 8
SOLSONA**

**Tf. 627443032
627443023**

GROUP
FURAS

Furas, S.A. Cables & Cordsets

Avda. 23 de Gener, 1
Tel. 34.973.47.30.04-Fax: 34.973.47.33.49
e-mail: furas@furas.com - http://www.furas.com
25750 Torà (Lleida) - Spain

- Fred industrial i comercial
- Instal·lacions
- Manteniment i reparacions
- Instal·lacions d'aire condicionat
- Rètols lluminosos

C/ Convert, 12
25750 TORÀ

Tel. i Fax. 973 473 387

Us ofereix:

loga
Aeròbic
Manteniment
Ball de saló

Av. Solsona, 49 - 25750 TORÀ

Tel. 973 473 506
637 714 105

iberCaja

Al seu servei

Plaça La Creu, s/N
25750 TORÀ (Lleida)
Tel. 973 47 32 27

Tel. 973 47 30 83 • TORÀ

TALLERS *cast*
Gargantè

Ctra. Barcelona - Andorra, s/n
25750 TORÀ (Lleida)
Telèfon 973 47 34 21

Josep Viladrich

Pintrura i Decoració

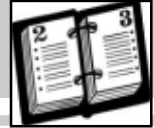
Carer Occident - Tel. 973 473 455 - TORÀ

RÀDIO
al triplà
107.2 FM

LA MUNICIPAL DE L'ALTA ANOIA

www.comemissores.com/radioaltripla

Tel. 93 868 04 09 Fax 93 868 12 34 e-mail: radio.calonge@diba.es

Telèfons d'interès

BIOSCA

AJUNTAMENT	973 473 241
CONSULTORI MÈDIC	973 473 528
ESCOLA	973 473 505
PARRÒQUIA	973 473 082

CALONGE

AJUNTAMENT	938 690 409
PARRÒQUIA	938 698 416

CASTELLFOLLIT

AJUNTAMENT	938 693 031
ESCOLA	938 693 011
PARRÒQUIA	973 524 039

IVORRA

AJUNTAMENT	973 524 036
CONSULTORI MÈDIC	973 524 036
PARRÒQUIA	973 524 039
ESCOLA	973 524 033

MASSOTERES

AJUNTAMENT	973 551 426
CONSULTORI MÈDIC	973 551 226
PARRÒQUIA	973 500 213
TEL.PÚBLIC	973 550 439

LA MOLSOA

AJUNTAMENT	973 296 090
PRADES TEL.PÚBLIC	973 473 037
PARRÒQUIA	973 524 039

PINÓS-ARDEVOL

AJUNTAMENT	973 473 292
CENTRE CULTURAL	973 473 368
ESCOLA	973 473 463
PARRÒQUIA	973 473 010

SANAÜJA

AJUNTAMENT	973 476 008
CONSULTORI MÈDIC	973 476 066
ESCOLA	973 476 136
FARMÀCIA	973 476 109
GRALLERS-DIABLES	973 476 163
PARRÒQUIA	973 476 079

TORÀ

AJUNTAMENT	973 473 028
BOMBERS	973 473 380
	/973 473 496
CONSULTORI	973 473 333
ESCOLA	973 473 204
FARMÀCIA	973 473 220
PARRÒQUIA	973 473 082

FEBRER:

Dia 1.- Bittles. **Torà** - Garzona (15.30 h)
 Dia 1.- Escacs, 9 h. **Torà** - Vilanovenc
 Dia 2.- **Ivorra**, Festa de les Candeles al Santuari del Sant Dubte
 Dia 7.- Futbol 7. **Torà** - Garrigues (11.30 h)
 Dia 7.- Festa Major d'**Ivorra**. Campionat de botifarra i representació teatral («*Dos embolics i una recomanació*»)
 Dia 8.- Futbol 3ª Regional. **Torà** - Sort (15.30 h)
 Dia 8.- Festa Major d'**Ivorra**: Ball amb *Aquario*
 Dia 14.- Festa del Brut i la Bruta a **Torà**
 Dia 14.- Bittles. **Torà** - Palou (15.30 h)
 Dia 14.- Futbol Sala. **Torà** - Ponts (18.00 h)
 Dia 14.- Futbol Sala. **Massoteres** - Prats de Rei (16.30 h)
 Dia 15.- Escacs, 9 h. **Torà** - Guissona
 Dia 15.- Futbol 3ª Regional. **Torà** - Balàfia (15.45 h)
 Dia 21.- Futbol Sala. **Massoteres**-Penelles (16.30 h)
 Dia 21.- Futbol 7. **Torà** - Cervera (11.30 h)
 Dia 21.- Futbol Sala. **Torà** - Castellar Ribera (18.00 h)
 Dia 22.- Festa de Carnaval a **Massoteres**, matança del porc, *mondongo* i dinar popular.
 Dia 22.- Futbol 3ª Regional. **Torà** - Linyola (15.45 h)
 Dia 28.- Bittles. **Torà** - Montmagastre (15.30 h)
 Dia 28.- Futbol Sala. **Ardèvol** - La Palmera (18.30 h)
 Dia 29.- a **Torà**, missa de Santa Àgueda, a les 12 h
 Dia 29.- Escacs, 9 h. **Torà** - Geva CEA-B
 Dia 29.- Futbol 3ª Regional. **Torà** - Poal (16.00 h)

MARÇ:

Dia 6.- Festa de Santa Àgueda a **Torà**: 20.30 h, sopar. A les 24 h, ball per tothom amb l'orquestra *Tribu Santi Arisa*
 Dia 6.- Futbol Sala. **Massoteres** - Linyola (16.30 h)
 Dia 7.- Futbol 3ª Regional. **Torà** - Coll de Nargó (16 h)
 Dia 13.- Bittles. **Torà** - Linyola (15.30 h)
 Dia 13.- Futbol Sala. **Torà** - Calaf (18 h)
 Dia 14.- Escacs, 9 h. **Torà** - Mollerussa
 Dia 14.- Futbol 3ª Regional. **Torà** - Gerb (16.15 h)
 Dia 20.- Futbol Sala: **Massoteres** - Castellar de la Ribera (16.30 h)
 Dia 20.- Futbol 7. **Torà** - Ivars d'Urgell (12.30 h)
 Dia 21.- Futbol 3ª Regional. **Torà** - Fondarella (16.15 h)
 Dia 27.- Futbol Sala: **Torà** - **Massoteres** (18 h)
 Dia 27.- Bittles. **Torà** - Golmés (15.30 h)
 Dia 28.- Escacs, 9 h. **Torà** - Lleida-B
 Dia 28.- Futbol 3ª Regional. **Torà** - La Fuliola (16.30 h)

2ª Trobada d'interprets musicals a Sanaüja, el dia 11 d'abril a les 5 de la tarda. Hi estan convidats a participar estudiants de música, afeccionats, grups i professionals. Interessats, apuntar-se als següents telèfons: 973 476 097 o bé 669 117 689 (Associació ARCS)

NATURA A LA VALL: La perdiu Roja

Projecte d'investigació sobre la perdiu roja a Sanaüja

Des de fa uns mesos s'està desenvolupant a Sanaüja un projecte d'investigació sobre la viabilitat de la repoblació de la perdiu roja (*Alectoris rufa*), així com l'estudi dels mètodes més idonis per a fer aquestes repoblacions sense deteriorar el medi ambient. La responsable del projecte a Sanaüja és Aurora Martínez de Castilla, doctora en biologia i investigadora del CSIC. Es tracta d'una iniciativa pionera a Catalunya sorgida des de l'empresa privada Agrocinegètica Altube S.A. i desenvolupada pel *Museo Nacional de Ciencias Naturales de Madrid* (amb el suport del Consejo Superior de Investigaciones Científicas – CSIC- i el Ministeri de Ciència i Tecnologia).

Segons paraules de la responsable del projecte, la realització d'aquest estudi duu implícita l'examen del potencial d'adaptabilitat de les perdus al seu nou entorn, l'estudi dels seus moviments i les distàncies màximes en què es mouen, i finalment l'estudi de les causes de mortalitat, que inclouen depredació, accidents, malaltia, contaminació ambiental a causa de l'activitat agrícola i ramadera, els canvis climàtics, etc.

Els beneficis dels resultats d'aquest projecte van dirigits cap a la conservació del medi natural i de la fauna i flora silvestres, així com cap a la millora de l'activitat cinegètica, concretament de les repoblacions de perdiu roja a Catalunya.

Per tal de facilitar el desenvolupament del projecte, les entitats culturals sanaüjenques han cedit temporalment part de les seves instal·lacions per a l'assentament de l'"Estació Experimental Perdiu Roja" del Museu de Ciències. En aquest estudi hi participen activament els caçadors del vedat de Sanaüja (presidit per Patxi Igual), el guarda Esteve Caus i diversos voluntaris de Sanaüja, particularment el personal del restaurant La Mallola. També hi col·laboren els estudiants de l'Escola Agrària del Solsonès i alguns tècnics del Centre Tecnològic Forestal de Catalunya.

Val a dir que Aurora M. de Castilla ha completat aquesta investigació amb una importat tasca pedagògica i divulgativa, en primer lloc amb una conferència que va tenir lloc a finals de mes de setembre, i amb una xerrada i exposició als alumnes de l'Escola Pública de Sanaüja el propassat 13 de novembre, en motiu de la celebració de la Setmana de la Ciència. □

CAMUFLATGE PERFECTE

XAVIER MORENO, BIÒLEG

La perdiu roja (*Alectoris rufa*) pertany a l'ordre de les gallinàcies i a la família dels faisànids.

El seu hàbitat és típicament de muntanya baixa: entre cultius de cereals i lleguminoses, rostolls i matolls. Com a resultat de l'adaptació a aquest medi, la seva coloració li proporciona un camuflatge perfecte: un plomatge característic amb la part superior gris-rojenca, galtes i coll limitades per una franja negra i potes i bec vermells. Aquest plomatge canvia segons l'edat i el sexe. Juntament amb el plomatge, la perdiu té dos trets característics addicionals: el crit i el vol sorollós.

La reproducció de la perdiu comença a l'època de zel i culmina a la cria, que té lloc durant el mes de maig. Poden arribar a fer dues postes a l'any i cada posta oscil·la entre els 8 i 18 ous, lluent i de color blanc-grogós, sovint amb petites taques. Durant 23 dies i mig es porta a terme la incubació fins que es produeix l'eclosió dels ous.

Les perdus són omnívores. La seva alimentació és variada en funció de la disponibilitat d'aliment: mengen insectes, llavors, fruits, fulles, arrels, flors i altres aliments.

La seva conducta social és de caràcter gregari, formant grups d'entre 12 i 25 individus, i sedentari, ja que el seu territori no acostuma a ser superior als 500 m².

LA NOSTRA PÀGINA WEB

En l'era de les noves tecnologies, no podia faltar la incorporació de la nostra revista als nous formats de la comunicació ni la seva presència en la xarxa virtual d'Internet. Sota el domini de «www.llobregós.info», apareix la pàgina web de la revista, visitable i visible des de qualsevol lloc del món.

Una pàgina web, encara en evolució, que vol informar sobre els continguts de cada número, acostant la nostra publicació als lectors i visitants a través d'aquest mitjà electrònic, aprofitant aquesta nova manera de fer-se present en el món de la informació.

Però no solament això, sinó que també pretén acostar els lectors a la redacció de la revista, de tal manera que des d'un apartat de la web es pot escriure un article d'opinió o qualsevol cosa que hom desitgi enviar per tal de col·laborar amb aquesta publicació cada vegada més de tots.

Els apartats que ofereix, de moment, aquesta web, a part d'una introducció, són «La revista», amb informació detallada dels continguts de cada número, amb la intenció d'anar incorporant la publicació sencera de la revista en format PDF. Segueix la informació de l'Associació del Patrimoni, com l'entitat editora. També hi ha

informació sobre el consell de redacció i els col·laboradors, tant habituals com esporàdics, i totes les persones que, d'una manera o altra, fan possible que cada dos mesos arribi puntual als lectors.

És possible també enviar la butlleta de subscripció a través de la web, omplint el formulari indicat, o imprimir-la per enviar-la per correu o lliurar-la personalment. També hi ha informacions diverses i telèfons d'interès per posar-se en contacte amb l'apartat de la publicitat.

Una eina, en definitiva, que fa més propera la nostra informació a tots aquells lectors internautes que ho desitgin. □

SERVEI DE GASOIL A DOMICILI

**TALLER DE REPARACIONS
DE VEHICLES**

**TALLER AGRÍCOLA
NOGUEROLA**

Ctra. de Torà, s/n
Ardèvol de Pinós

Telèfon:

973 47 35 84

FOIX A CASTELLFOLLIT: UNA TROBALLA FASCINANT

El 1960, a les Edicions de "L'Amic de les Arts", J.V. Foix (Sarrià, Barcelona, 1893-1987), publica *Onze nadals i un cap d'any*. Es tracta d'un recull de 12 poemes en què el pretext de la Nativitat permet al poeta de connectar directament amb la tradició popular de les nadeses alhora que hi transmet el seu sistema volitiu, intel·lectual i estètic, amb una essència metafísica i culta sempre present en el pensament del poeta. Són uns poemes amb què l'autor obsequia i distingí els seus amics des del Nadal de 1948 fins al de 1958, amb el cap d'any de 1960, i que anaven acompanyats, en la primera edició privada, d'una il·lustració d'algun pintor conegut seu. Al final de cada poema hi consta el nom del lloc on (suposadament) el va escriure, o s'hi va inspirar, i la data. Doncs bé, el "nadal" número VII, intitulat "Hi vam anar pel call de la segrera", està datat a Castellfollit de Riubregós, Nadal de 1954 (i anava acompanyat de dues il·lustracions: una d'Antoni Tàpies, i l'altra de Jordi Mercadé).

La pregunta que us esteu fent és la mateixa que fa mesos que em persegueix: ¿què hi feia Foix, un dels tres millors poetes que ha tingut la literatura catalana (i universal) del s. XX a Castellfollit el 1954? Per esbrinar-ho hem de recular fins als orígens familiars del poeta. Comencem pel mateix nom: J.V. Foix és un "fals pseudònim", com el mateix poeta reconegué. El seu nom veritable era Josep Foix i Mas (Vicenç

era el segon nom de bateig). El seu pare, Josep Foix Ribera (1860-1935), havia nascut als Torrents, un petit municipi (10 cases a 900 m. d'altitud) de Lladurs (al nord del Solsonès). Als 13 anys féu d'aprenent de pastisser a Manresa on conegué la seva muller, Paulina Mas Rubinat. El 1886 es casaren i llogaren una botiga-pastisseria al carrer de la Creu de Sarrià, que més tard comprarien (i n'obririen dues més, de pastisseries: una, a la plaça de Sarrià, i l'altra, al Poble Espanyol: recordem que a finals del XIX Sarrià era un municipi independent, a 5 km de Barcelona i amb 5.000 habitants, i que no s'uní a la ciutat comtal fins al 1921).

El matrimoni Foix-Mas va tenir 3 fills: Carolina, la germana gran (que ajudà el seu germà a portar el negoci de les pastisseries), el nostre poeta Josep, i Isabel, la petita, que es féu monja de St. Vicenç de Paül.

El 1911 el jove J.V. Foix sofreix una "crisi de lectura", com ell ho anomenava (ara en diríem una crisi d'adolescència-joventut), deixa els estudis universitaris de Dret, i el seu pare, observant l'interès del seu fill per la literatura i la "publicitat", li compra una foneria tipogràfica perquè en fos l'encarregat -quan aparegué la linotípia, va vendre el taller i continuà la indústria paterna de pastisser a Sarrià-. El 22 de març d'aquest mateix any, Foix començà un diari intel·lectual (en unes llibretes amb tapes d'hule

Dibuix de Jordi Mercadé (1954) que acompanyà el "nadal" VII de J.V. Foix.

Al servei de la comarca
des de 1895
Telef. 938698019
Floristeria 938680301

ah

AGRIPLANT HUGUET
SERVEI INTEGRAL DE JARDINERIA

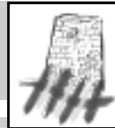
Tècnic especialista en jardineria
Planificació, construcció i conservació de jardins

CENTRE DE JARDINERIA
al Palauet de la Jorja s/n
08260 CALAF Telèfon 665 63 33 20

PRODUCCIONS ARTÍSTIQUES

c/. Ciutat de Lleida, 2 - 25230 **MOLLERUSA** (Lleida)
Tels. 973 71 12 33 - 973 60 04 78
Mòbil 610 41 12 33 - Fax 973 71 12 33

negre, i amb una caligrafia rodona i infantil), que no va voler publicar mai i que va arribar a destruir quan se'l pressionà perquè l'edités.

Gràcies a la cronologia establerta dins l'excel·lent *Àlbum Foix: una successió d'instant* (a cura de Joan de Déu Domènech i de Vinyet Panyella. Barcelona, Quaderns Crema, 1990), sabem que Foix (potser, encara, sota aquella "crisi de lectura"), el 1913, quan tenia 20 anys, passà tres mesos vivint a Torà, a casa d'un cosí del pare (cap al 1970 el poeta Foix deixà les regnes de la pastisseria al seu cosí Jordi Madern: ho dic perquè agrairia moltíssim que algun toranès s'animés a esbrinar el carrer i la casa (d'aquest cosí del pare) on visqué Foix durant 3 mesos el 1913, ja que voldria preparar un article més llarg i especialitzat (per al número d'hivern de la *Revista d'Igualada*) sobre les conseqüències literàries i estètiques de l'estada toranesa de Foix al llarg de la seva obra poètica). I potser no seria forassenyat, si la meua investigació arriba a bon port, de pensar en una mena de ruta-Foix, de cara al turisme, al llarg del Llobregós, fins a arribar als Torrents solsonencs.

Tres mesos és molt de temps per a un jove a qui agradava molt de passejar, badar i fer excursions de muntanya: estic convençut que aquesta estada segarrenca va ser altament fructífera i reveladora per a Foix, i que ell recollí l'experiència d'aquells dies en el famós i mític diari intel·lectual que reelaborà posteriorment en forma de poemes o de proses poètiques. Us en dono unes quantes mostres dins les quals em caldrà d'aprofundir: alguns sonets de *Sol*, i de *dol*

(1947); com a mínim, les primeres 9 proses del *Diari 1918* (1956), en el pròleg del qual Foix hi assenyala que les més antigues varen ser escrites el 1913-14 i que segueixen un itinerari concret: Cervera, Biosca, Sanaüja, Solsona, Lladurs i els

Torrents (de la inoblidable ruta que féu Foix a la recerca dels orígens paterns als Torrents, tot agafant un autobús de la línia de Solsona, des de Torà, és clar, en tenim testimonis orals (i escrits) de diverses entrevistes que concedí als amics al llarg de la seva vida); i, també, òbviament, el "nadal" VII, datat a Castellfollit (hi devia anar tot passejant des de Torà), que, encara que hi

consti 1954, en degué prendre les primeres notes l'any 1913.

Tenint en compte això, potser podem llegir, amb uns altres ulls, la segona estrofa d'aquest darrer poema on fa una descripció del poble de Castellfollit:

*Vam passar el pont que entre foscors bruixades
salva, feixuc, els somnis del torrent
remorejant de segles, i castells
als pics extrems amb estrelles glaçades.
Vèiem pertot les tenebres arcades
en el congost, amb prodigi de neus
i fred de llops; o passatges secrets
al trull golut, amb llunes emmurades.*

Josep Maria Solà

DISTRIBUÏDOR DE:
ROCALLA, S.A.

CIMENTS - RAJOLS
CERÀMICA - GRES
ARTICLES SANEJAMENT

Avgda. de Solsona, 18
Fax - Tel. 973 47 31 25
25750 TORÀ

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ

Crells

Avgda. de la Generalitat, 8
Tel. 973 55 02 02
25210 GUISSONA

BROKER FONTANET S.L.

CORREDORIA D'ASSEGURANCES
ASSESSORIA FISCAL, LABORAL
COMPTABLE, EMPRESARIAL
JURÍDICA I INMOBILIÀRIA

Avingda de la Generalitat, 3
25200 MOLLERUSA (Llavors)
Tel. 973 712 233 • Fax: 973 712 129

•
Carrer Indústria, 7
25500 LA POBLA DE SEGUR
Tel. 973 66 05 04 • Fax: 973 66 05 04

•
Passeig Capoterra, 1, 1r. 1a.
43800 VALLS (Tarragona)
Tel. 977 61 35 00 • Fax: 977 60 35 03

PATRIMONI A LA VALL

EL RETAULE MAJOR DE SANT PERE DE L'ARÇ (Calonge de Segarra)

La vall del Llobregós és un dels pocs reductes on es conserven de forma excepcional un bon nombre de retaules d'escultura de l'època del barroc. Un d'aquests és el retaule major de Sant Pere de l'Arç (o Sant Pesselaç), que constitueix una magnífica i evocadora mostra d'un tipus d'art religiós amb un fort caràcter popular, que tenia la voluntat d'alliçonar els fidels amb la il·lustració d'històries exemplars de cada sant patró i que va tenir la seva màxima eclosió a Catalunya durant el segle XVII.

El retaule de Sant Pere va ser construït l'any 1642 per l'escultor Josep Ribera i daurat per Gregori Ferrer, ambdós de Cardona. Malgrat no ser considerat un escultor de primera fila en el seu moment, l'escultor Josep Ribera va realitzar nombrosos encàrrecs en aquesta zona, com a Sant Just d'Ardèvol o Prades de la Molsosa, aconseguint unes obres efectistes i molt d'acord amb la sensibilitat de la població. El retaule està estructurat en tres cossos bàsics horitzontals i cinc carrers verticals, on hi destaquen els diferents plafons amb les històries de la vida de Sant Pere -Jesús i Pere caminant sobre l'aigua, quo vadis?, proclamació del sant com a cap de l'Església i la seva crucifixió-. Val a dir que de les imatges exemptes de Sant Pere i d'altres apòstols que l'acompanyaven no se'n conserva cap d'autèntica. Destaca, en canvi, la inclusió d'algunes escenes aparentment alienes a la iconografia de Sant Pere, com són la

**TENIM UNA GRAN RIQUESA
PATRIMONIAL A LA VALL DEL
LLOBREGÓS, QUE CAL
CONÉIXER I POTENCIAR**

presència de Sant Roc i Sant Sebastià, que eren sants protectors contra la pesta i molt populars durant l'època moderna, o bé l'Adoració dels Reis, que destaca per la seva originalitat, ja que tenim pocs exemples dins l'escultura barroca catalana que recullin aquest tema, essent molt més freqüent representar només l'adoració dels pastors. Finalment, també cal fer esment, com a element insòlit que s'ha conservat, el deliciós sagrari de fusta.

Però la història d'aquest retaule està marcada per nombroses vicissituds: la més important, el fet que aquest no fou executat per a l'església de Sant Pere de l'Arç, sinó per a l'església de Sant Pere de Matamargó (al municipi de Pinós), on va romandre des de la seva construcció fins que va ser

substituït per un nou retaule, obra de l'escultor Josep Pujol. L'antic retaule va ser venut per la quantitat de dues-centes lliures a la parròquia de Sant Pere de l'Arç, on s'hi realitzaren petites modificacions, com la de pintar un arç, emblema heràldic del poble, en un dels medallons que hi ha a la part superior del retaule.

MAS D'EN FORN I LA CAPELLA DE SANT MIQUEL (Lloberola – Biosca)

La masia de Mas d'en Forn (o Masdenforn), avui deshabitada, sorprén per la seva situació encimbellada i extremadament aïllada, situada al límit septentrional del municipi de Biosca, en la seva zona més muntanyosa i fregant el municipi de Pinell de Solsonès.

L'existència d'aquest indret es coneix almenys des de finals del segle XI, quan l'any 1097 Ramon

de "Miralles" -al recentment excavat jaciment de Sant Romà-.

Deixant de banda aquesta hipòtesi, el mas que avui podem contemplar està fermament assentat a la cinglera, distingint-s'hi diverses etapes de construcció. Sense descartar la conservació d'algun mur d'origen medieval, la part noble de la casa va ser construïda durant el segle XVI o probablement durant la primera meitat del segle XVII, com ens suggereixen el gran portal adovellat i el finestral motllurat de la part superior. Una altra etapa important la trobem en una ampliació realitzada el segle XVIII cap al cantó de tramuntana, fins arribar a les successives construccions annexes per a funcions derivades de les tasques agrícoles.

Uns cent metres al nord-oest hi trobem, singularment emboscada, com sorgida d'un encanteri, la capella de Sant Miquel de Masdenforn, romànica, amb un absis decorat amb bandes llombardes i la primitiva porta d'entrada, situada a migjorn, avui tapiada. L'accés actual a l'església es fa a través de la façana occidental, construïda de bell nou entre els segles XVIII i XIX, amb un escut heràldic esculpit a la portada.

L'excepcional situació del mas, així com l'encant de descobrir la capella amagada, converteixen Mas d'en Forn en un indret força especial, que ha donat lloc a històries més o menys fantàstiques, relacionades amb bruixeria i encanteris, en part de ben segur suggerides per la singularitat del lloc.

Guifré i la seva muller Belisandis feren donació perpètua del mas d'en Forn a la canònica de Santa Maria de Solsona. Atenent a l'etimologia de "mas"..., podríem identificar l'origen d'aquest mas en una casa forta medieval i que fins i tot hauria pogut tenir funcions de guaita, donada la seva situació privilegiada i la seva proximitat amb els castells de Sallent, Lloberola o el probable castell

Hostal de Pinós

973 473 062

*Plaça del Santuari, sn
25287 Pinós*

Ctra. de Calaf, nau 2
25750 - TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 590
Fax 973 473 807

AUTOCARS

Prats Serrat

Ramon Prats Serrat

TRANSPORT ESCOLAR
SERVEIS NACIONALS I INTERNACIONALS
GRUPS PARTICULARS

Ctra. de Calaf, nau 2
25750 - TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 590
Fax 973 473 807

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
BANY I COMPLEMENTS

JORDI VILAR, S.L.

Ctra. Manresa, km. 50 - 25280 SOLSONA
Tel. 973 47 2077 - Fax 973 48 2373

Tallers Porta
MAQUINÀRIA AGRÍCOLA

Josep Porta Gené
Avda. de Solsona, 22 - Tel. (973) 47 31 00
25750 TORÀ - LLEIDA

**PLÁSTICOS
RETRÁCTILES S.L.**

Producto
CRISTEL®

Pol. Ind. L'Aguda, s/n
25750 TORÀ (Lleida - Spain)

Tel. 34 973 473 347
Fax 34 973 473 444

CONSTRUCCIONS

J. Antoni Parra

C/ Vilàs, s/n • Tel. 973 47 60 78 • SANAÛJA

**Llibreria-Estanc-
Objectes de regal-Videoclub**

ROVIRA

MP Rosa Masses Riu Tel. i Fax 973 473346
NIF: 76145449-Q
P/Vall 16 25750-Torà (Lleida)

mobles
PEREZ

IL·LUMINACIÓ - DECORACIÓ - INTERIORISME

Plaça Barcelona'92, núm.3 • C/ Isidre Vilaró, 14 - 08280 CALAF (BCN) • Tel./Fax 93 868 04 28

El Brut i la Bruta,

el Carnestoltes de Torà

Dia 13 de febrer:

11 hores, rua infantil pels carrers de la Vila pels nes i nenes del CEIP Sant Gil.

Dia 14 de febrer:

Al matí, el jurat observarà i avaluarà els ninots al carrer per atorgar-ne els premis.
17 hores, pregó de carnestoltes. Tot seguit rua de gegants amb la xaranga Pararà-papà-pararà-patxin. Finalment botifarrada popular.

23.30 hores, ball amb l'orquestra Gironina. Malabars amb Caius Pupus. Lliurament de premis a les millors disfresses. Ball de gegants. Tot seguit, rock amb STRENOS.

PROGRAMA '04

Segons el costumari català, ja en 1750 se celebrava un original carnaval a Torà, que es va mantenir fins a l'acabament de la guerra civil de 1936. Un grup de joves del poble va recuperar la seva celebració en 1992, amb els elements propis que havia llegat la tradició, incorporant-hi, però, d'altres que fan de la festa del Brut i la Bruta, també coneguda com «la Llordera», una festa popular en què participa tota la gent del poble, de totes les edats, i és un motiu més d'atracció. Enguany fa 10 anys de la creació del primer gegant: el Brut.

«LA LLORDERA»

Una festa de tothom i per a tothom...

Aquest any, alguns membres de la Junta d'organització del Carnaval de Torà han decidit retirar-se. Són l'Antoni Miramunt, la Susanna Balaguer i la Trini Mases, i hem volgut saber quina ha estat la seva experiència després de catorze anys organitzant aquesta festa.

- Quan i amb quin objectiu va sorgir la idea de crear una Junta per a la organització d'un Carnaval per al poble de Torà?

La idea que vam tenir en un principi va ser la de recuperar una festa antiga i modernitzar-la, conservant alguns dels personatges tradicionals i incorporant-ne de nous. El primer Carnaval que vam organitzar fou el de l'any 1990, però no va tenir gaire èxit. L'any següent, però, es van crear el Brut i la Bruta i així va començar altre cop la tradició. Aquell any es considera l'inici de la recuperació de la Festa de la Llordera.

- I per què un Carnaval?

Perquè sempre hem admirat el Carnaval de Solsona i érem incondicionals de la seva festa. Ens ha servit de referent.

- Quants membres éreu quan va començar?

Érem quatre: la Trini Mases, l'Antoni Miramunt, la Mercè Valls i el Josep Maria Castellà, però l'any 1996 vam arribar a ser sis i encara

mantenim el número, tot i que la gent ha anat canviant.

- No sé si us ha resultat difícil d'encarregar-vos de l'organització del Carnaval al llarg d'aquests anys. En tot cas, això té a veure amb la implicació de la gent del poble. Heu trobat acceptació i col·laboració en el Carnaval per part del poble?

Sí, la gent s'implica i col·labora, però molts han preferit col·laborar sense implicar-se en l'organització, és a dir, que t'oferien ajuda però no volien prendre decisions. El més bonic, però, és que es tracta de gent d'edats molt diverses: des dels més petits i fins als més grans, passant pel jovent.

- Què és el que us ha resultat més difícil o problemàtic?

La poca col·laboració de les Entitats Públiques del poble.

- ... i de què us sentiu més satisfets o orgullosos d'entre les vostres accions dins la Junta?

De marxar havent deixat una festa consolidada:

hem recuperat un patrimoni i l'hem deixat format altra vegada. A més, a Torà s'ha anat formant una Cultura de Carnaval i això és molt important, ja que ara es veu la festa diferent de com es veia al principi, quan el poble no hi estava acostumat. Hem anat perfilant poc a poc el Carnaval, introduint canvis, etc. El Carnaval és un moment de l'any per recordar les experiències de l'any que s'ha deixat i riure-se'n.

- Haver estat a l'organització de la Junta durant tants anys implica molts records... Quina anècdota o experiència ens podeu explicar?

En recordem una en què l'actor principal de l'obra de teatre que havíem de fer a la plaça de la font ens va trucar mitja hora abans de venir, per comunicar-nos que no podia venir... ! Al final va actuar com a actor principal el que havia de fer de secundari.

- Penseu continuar a la reraguarda de l'organització del Carnaval abans de dir l'adéu definitiu a la Junta?

Ja fa anys que intentem plegar, i hem decidit que aquest any serà l'últim. Per tant, aquest és l'últim Carnaval que organitzem i de cara al següent ja no formarem part de la Junta, sinó que estarem a la reraguarda per aconsellar i col·laborar amb el Carnaval, com qualsevol persona del poble. Així donarem pas a

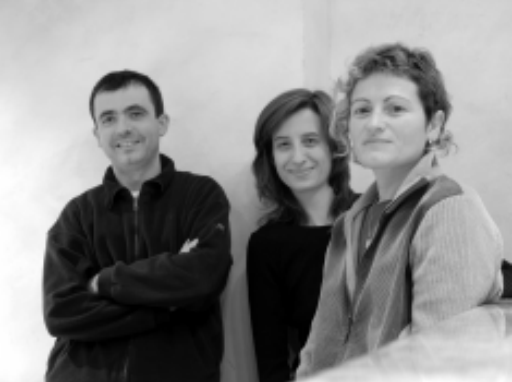
noves idees i propostes per part dels nous membres de la Junta. Malgrat tot, la Junta està oberta a tot el poble i és important que no pari la seva col·laboració.

- Guardeu un bon record dels vostres anys com a membres de la Junta del Carnaval?

Sí, serà un bon record perquè a més ens hem divertit organitzant el Carnaval. Ha estat una bona experiència.

- Quins són els vostres sentiments envers la vostra decisió de plegar?

El que hem fet és com un somni convertit en realitat. Sap greu marxar, però ja és hora que entrin a la Junta persones noves amb idees noves. Només dir que la Junta està oberta a la participació de tot el poble, que no pari la col·laboració per part de la gent i que continuï la festa del Carnaval, que és de tothom i per a tothom!!!

**Relleu generacional:
alguns membres de
la junta pleguen,
després de catorze
anys organitzant el
Carnaval**

Montse Torné

Una festa que ve de lluny

Passaven pels carrers i places de la vila a dansar el ball pla al so d'un violí, el Bonic i la Bonica. Dos donzells, ell vestit com un senyor amb la millor roba i barret de copa alta; l'altre, vestit de donzella amb gipó i faldellí de seda, mantellina blanca de punt, enjoiada amb les peces més riques: agulla de pit, arrecades, collarets, anells; tan agençada com era possible.

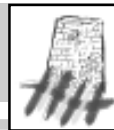
Caminaven plegats i molt seriosos. Quan arribaven al mig del carrer o plaça el violí començava a tocar les primeres notes. Ells iniciaven el contrapunt o dansa, que seguien amb gran esment, de la manera més exacta possible. Els dos donzells formaven la part cabdal de La Llordera, i es guanyaven les mirades dels espectadors sobretot de les dones intrigades per conèixer el donzell (Bonica), examinar el seu vestit, les seves joies, assabentar-se de qui l'havia engiponat i guarnit tan bé.

El violí tocava les tonades del ball pla, de la dansa del Roser o de la dansa dels Emprius.

Rera la primera comparsa del Bonic i la Bonica, els seguien altres dos donzells coneguts pel Brut i la Bruta. El primer, vestit de calderer, brut de cara, mans i roba; carregat de paelles, perols vells i bonyeguts. L'altre, la Bruta, vestit de dona, anava igualment de bruta, amb roba espellingada, una caputxa arnada lligada al cap i amb una filosa de cànem a les mans. Aquests corrien i saltaven pels carrers com dos mals esperits, i si ballaven la dansa, ho feien només a tall de mofa; s'entretenien més a empaitar la quitxalla que anava a inquietar-los.

Mentre el Bonic i la Bonica i el Brut i la Bruta seguien la ruta per tota la vila, quatre joves vestits de festa, passaven de dos en dos, a cada banda del carrer, a demanar almoina per la Llordera a la porta de cada casa. Les mestresses solien donar ous, botifarres, peus de porc i d'altres gormanderies per l'estil. La que no donava res sense motiu, la pintaven amb una creu de cendra al llindar de la porta. La col·lecta era duta a un altre jove anomenat «la lloca», que anava assegut damunt d'un matxo carregat amb dues portadores, on col·locava amb gran atenció tot el que s'havia recollit. A la nit, en mig de gatzara i tabola, es cruspien la menestra recollida. Era el berenar «gras» de dijous llarder. Se celebrava abans d'arribar a la Quaresma, amb la intenció d'exterioritzar les ganes que tenien els fadrins (gent jove) de Torà de sortir pels carrers a alegrar els veïns uns quants dies abans que arribés el temps de penitència i recolliment, de dejunis i abstinències.

La incorporació dels gegants de mans lliures i la recuperació de la dansa dels Emprius, lligams intergeneracional de la festa

(Fotos: arxiu Associació Cultural El Brut i la Bruta, autor: Fotografia Pla)

CARNAVAL A LA VALL

Carnaval a Sanaüja en 1984 (Arxiu M.Garganté)

L'any 1994 a la Molsosa (Arxiu Cal Serra)

L'any 1991 al Local Social de la Molsosa (Arxiu Cal Serra)

Sanaüja, Carnestoltes
1936 (Arxiu Roser
Cererols)

Les disfresses
sempre una c
la celebra
Carna

Ivorra, Carnestoltes 1992 (Arxiu
Cal Cristòfol)

L'any 1986 a Ivorra (Arxiu Cal Cristòfol)

Carnaval a Massoteres - 1980 (Arxiu Dani Vidal)

s han estat
constant en
ció del
val

Carnaval a Massoteres - 1950 (Arxiu Dani Vidal)

Carnaval a Biosca - 2002
(Arxiu Imma Raluy)

Carnaval a Biosca - 1985 (Arxiu Fidel Forn)

BLAI GABINET DE SERVEIS, S.L.

PONTS - Tel. 973-460-500

TORÀ - Tel. 973-473.155

GESTORIA

ASSEGURANCES

LABORAL - FISCAL

COMPTABILITATS

FOTOGRAFIA
pla

Reportatges de:
Noces
Bateigs
Comunions
Aniversaris

Camets manuals i ràpids

Treballs d'oficionats

C/ Bisca, 6
Tel. 973 47 32 30
25750 TORÀ

JAUME CULELL GRAU

PINTURA I DECORACIÓ

Tel. 973 473 573 Mòbil 658 89 16 43
TORÀ (Lleida)

Perruqueria
Ma. Elena
Perruqueria Home - Dona

C/ Orient, 6, 1er, 2a.
Telf. 973 47 32 91
TORÀ

CONSTRUCCIONS

Plaça del Vall, - 25750 TORÀ (Lleida)

QUE VIURE &
«LA FACINA»

M. ROSA TARRUELLA
C/ VALL, 4
TEL. 973 473 006
TORÀ (LLEIDA)

Plaça de la Creu, 3 - 25750 TORÀ (Lleida)

tel. / fax 973 47 33 17

e-mail: cofisco@teleline.es

VENDA DE:
OLIS, LUBRICANTS
i GRASSES

ESTACIÓ DE SERVEI

MÁS

SERVEI A DOMICILI DE GASOILS

Ctra. d'Andorra, s/n
Tel. 973 47 35 81
25750 TORÀ

Carnestoltes a l'escola

Amb el febrer ens torna a arribar Carnestoltes i com cada any els nens i nenes de la guarderia municipal "El Jardí" i de l'escola "CEIP Sant Gil" (a Torà) volem participar i gaudir d'aquesta festa, que avui per avui tenim ja ben arrelada.

Aquest any saltarem i ballarem ben guarnits amb les disfresses fetes en hores de plàstica. La imaginació i una mica de traça ens convertiran en personatges de països i continents diferents, Europa, Àfrica, Àsia, Amèrica i Antàrtida. La temàtica escollida aquest any té el seu fonament en la celebració del Fòrum Universal de les Cultures, aprofitant que és el primer esdeveniment d'abast internacional que reunirà a Barcelona persones vingudes de tot el món, durant els propers mesos d'estiu.

El Fòrum vol promoure l'estudi, la reflexió i la recerca d'innovació a través del diàleg entre tots els actors i totes les cultures que componen avui el

panorama mundial. La seva finalitat és impulsar una cultura de la Pau, la Diversitat i la Sostenibilitat. Des de l'escola, amb petites actuacions, es promouen activitats per la tolerància, el respecte i convivència amb altres maneres de fer, amb altres cultures.

És per això que al matí, amb la grata companyia dels gegants de Torà i alguna xaranga, farem la tradicional rua pels carrers i el mercat de Torà on us exhibirem algunes danses i actuacions. També visitarem els nostres avis de la residència.

Els petits de la guarderia seran uns Europeus d'allò més distingits; els d'Infantil uns indis americans i xinesos els de Cicle Inicial. Els de tercer d'E.P. ens vénen dels Pols, són esquimals, i no us ho perdeu! els de quart africans. Mexicans els de cinquè i, com no, àrabs els de sisè.

A la tarda es faran tallers d'activitats relacionades amb diverses cultures. I com cada any haurem passat un Carnaval fenomenal!!!

Rosa Bergadà

La rua del carnaval amb els nens de la guarderia de Torà

La crema del carnestoltes, a Castelfolliit de Riubregós (Arxiu Ramona Camats)

L'any 2003 a l'escola d'Ivorra (Arxiu CEIP Ivorra)

Carnaval a Ardèvol l'any 1988 (Arxiu Ramon Palau)

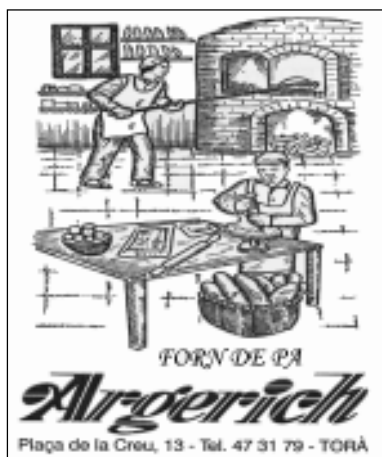
FESTA DE SANT ANTONI, ABAT

Per Sant Antoni Abat, Sanaüja celebra la seva Festa Major d'hivern. Els més grans del poble la recorden com una festa molt concorreguda, atès el gran nombre de traginers que abans hi havia al poble, cada un amb almenys dos matxos per beneir. Després de la benedicció dels animals i els tradicionals "*Tres Tombs*", capitanejats per l'abanderat, s'anava a peu fins al convent del Pla, on es repartia coca, figues seques i mistela. També era tradicional la realització de l'anomenat "joc de la paella", que sabem que es practicava a Sanaüja almenys des del primer terç del segle XIX. Consistia en intentar agafar dues monedes de plata enganxades en una paella prèviament untada amb betum i querolet, amb la dificultat afegida que els competidors anaven a cavall, i mentre un intentava treure les monedes, l'altre havia de subjectar la paella només amb la boca. El genet que aconseguia les dues monedes rebia, a més, l'obsequi de dos pollastres.

Avui dia la festa de Sant Antoni continua essent una de

les més arrelades a Sanaüja i la que és viscuda més intensament pels vilatans. Malgrat que el nombre d'animals per beneir havia disminuït considerablement amb els anys, últimament la vinguda de genets de poblacions veïnes per tal de participar de la festa i l'engrescament d'un grup de gent entusiasta, ha possibilitat que la festa de Sant Antoni torni a ser ben lluïda i conservi les seves tradicions ancestrals. Aquest any el programa de la festa va començar amb un esmorzar popular, i després

dels actes preceptius del matí -benedicció, Tres Tombs i repartiment de la coca-, a la tarda va tenir lloc una singular cantada havaneres (en «*play back*») a càrrec del grup local format per l'ocasió «*Els pescadors de la sèquia*», que van protagonitzar una divertida actuació, seguida d'un bon rom cremat. A la nit, un animat ball va posar el colofó a la festa.

També cal destacar que aquest cop, per segon any consecutiu i aprofitant el caràcter popular de la festa, s'ha fet a Sanaüja una demostració de l'ofici de carboner, amb la construcció d'una carbonera a càrrec de Jacint Grau, un dels últims sanaüjencs que havia practicat aquesta feina. Les carboneres es construïen apilant la llenya de manera que

quedés una gran xemeneia a la part superior, i aleshores se'n feien unes quantes de petites al voltant. El carbó el portaven al poble o els traguers l'anaven a recollir al bosc mateix. La gent el comprava, entre d'altres utilitats, per als fogons, i quan es desfeia la carbonera les dones anaven a acabar de plegar-ne les restes per tal de poder disposar de carbó per al foc sense haver-lo de comprar.

Cal esmentar també que en molts pobles de la Vall del Llobregós se celebra la festa de Sant Antoni. A Torà es fa missa i benedicció d'animals i un sopar. A Ivorra fan la missa i un dinar de germanor de tot el poble. I no oblidem Ardèvol on, després de la missa, es reparteix la «*Vianda de Sant Antoni*». També s'ha celebrat a Vallferosa, amb la benedicció de tractors i animals a l'església de Puigredon.

Fàbrica de làmpades - Torà
Tel. 973 468 100

Làmpades de
tots els estils
a preus
excepcionals

Horaris: matí de 2/4 de 9 a 2/4 de 2
tarda de 3 a 3/4 de 7
dissabte de 10 a 1

L'ASSISTÈNCIA SANITÀRIA A IVORRA (4)

La localitat d'Ivorra, a cinc quilòmetres de Torà i a l'extrem nord-est de la Segarra, té la cobertura sanitària que depèn de l'Àrea Bàsica de Cervera.

El metge és el Dr. Gabriel Vera, amb residència a Sant Ramon, d'on és també titular igual que d'altres municipis i agregats de la zona.

Pel que fa a Ivorra, el Dr. Vera hi va tots els dimecres al matí, juntament amb l'ATS, i atén al consultori municipal instal·lat a l'edifici de l'Ajuntament. En període de vacances o festes poden passar més de 15 dies sense aquest servei al municipi. Val a dir que els medicaments que prescriu aquest dia són subministrats la mateixa tarda i al mateix lloc pels serveis farmacèutics de Sant Ramon. Per a les receptes dels altres dies el personal pot escollir i desplaçar-se a qualsevol altra farmàcia de la comarca.

Com es diu al principi, la sanitat a Ivorra depèn del CAP de Cervera que, per altra part, no es pot mirar com a model d'eficàcia i competència. Allí han d'anar els ivorrans com a primer pas quan l'evolució de la malaltia ho requereix. El següent esglaó és Tàrraga, Lleida o Igualada, on han d'anar moltes vegades d'urgències si volen ser atesos. Pel que fa al servei d'ambulàncies poden presentar-se tant de Cervera com de Tàrraga i també de Guissona on els bombers disposen d'una unitat per a les emergències. En general hi ha un descontent del servei sanitari.

A Ivorra, com a molts altres llocs, encara és vigent el vell sistema de les «iguales voluntàries», perquè així sembla que el personal queda més ben atès i que el metge s'ho mira amb uns altres ulls... Però aquest sistema és un punt a replantejar des dels Ajuntaments i des de Sanitat, que són els qui poden donar el cop de gràcia a aquesta modalitat que avui no té massa sentit.

CONSELLS DE SALUT PER A AQUEST HIVERN

Malgrat que ja som al mig de l'hivern em sembla oportú donar-vos alguns consells pràctics de salut per passar millor tot aquest temps més rigorós de l'any.

1 - Poseu-vos, si no ho heu fet encara, la vacuna contra la grip. La reacció sempre és lleu i, no obstant, pot evitar-vos passar molts dies al llit.

2 - És molt recomanable prendre cada dia un vas de suc de taronja, o bé aliments rics en vitamina C.

3 - No mantingueu dintre de casa temperatures per sobre dels 22 graus, ja que els contrastos faciliten les complicacions respiratòries.

4 - Si pot ser, no feu servir brasers i molta cura amb les estufes de butà pel perill d'intoxicació.

5 - És molt important mantenir un cert grau d'humitat dins l'ambient de la casa i és molt aconsellable posar un got d'aigua sobre els radiadors als llocs que més utilitzem.

6 - Quan sortim de casa cap a un lloc exterior, o en anar al treball, o senzillament quan sortim al carrer hem de prendre la precaució d'abrigar-nos bé no sols el cos, que gairebé sempre ja ho fem, sinó també d'una manera especial els peus i la boca, portant-la ben tapada i intentant respirar pel nas, ja que això exerceix una acció de filtre.

7 - Per acabar, quan notem el menor símptoma de refredat, de malestar o de febre, no us automediqueu i consulteu el metge. D'aquesta manera l'evolució de la malaltia esdevé més curta i tots hi sortim guanyant.

Dr. Miguel Martinez Vicente

SALUT MENTAL

L'ús i l'abús dels mòbils

En els darrers anys, l'avenç de la tecnologia ha estat tan intens i tan ràpid que, de vegades, sembla que la nostra ment no pugui comprendre el seu abast.

Si bé és cert que les noves tecnologies ens faciliten la vida diària, no podem oblidar que generen certs canvis que poden esdevenir perjudicials pel nostre benestar i la nostra qualitat de vida.

Pensem en els telèfons mòbils. No fa tants anys, només els vèiem a les pel·lícules amb un tamany deu vegades més gran que els models actuals; si havíem de trucar, ens esperàvem a arribar a casa i, si era urgent, ens dirigíem a la cabina de telèfon més propera, perdent sempre, això sí, el duro de canvi que no tornaven.

Avui dia, l'ús del telèfon mòbil ha esdevingut gairebé una necessitat i forma part, en gran mesura, de la nostra vida diària.

Des del món de la publicitat s'ha creat una imatge de "llibertat" associada a aquests telèfons, et permet, siguis on siguis, trucar i rebre trucades, estar "connectat" (terme molt actual) amb tot i sempre. Alhora, també ha esdevingut un signe de seguretat. Davant de qualsevol dificultat o imprevist, el mòbil ofereix una sortida, un "poder avisar".

Com tot a la vida l'ús de les coses pot ser beneficiós, però l'abús deixa de ser-ho. Si ens centrem en els adolescents i preadolescents, ens trobem amb un ús indiscriminat d'aquests aparells. D'entrada, caldria qüestionar-nos la necessitat real de tenir-ne. Segurament, després d'aquestes festes de Nadal, molts d'ells han arribat a classe amb el seu mòbil nou d'última generació. Centrem-nos, però, en quin ús en fan.

Malauradament, en algunes ocasions, els missatges (sms), constitueixen autèntics canals de comunicació entre iguals, es passen el dia escrivint-se missatges entre companys de la pròpia classe, o estant més pendents de si en reben un que d'allò que se'ls està explicant. Alhora

aprenen a escriure amb un codi abreviat que pot arribar a traduir-se en faltes d'ortografia en un examen de llengua. Val a dir que aquest fenomen esdevé un signe d'identitat i de diferenciació entre el món dels adolescents i el dels adults, (com ho podien ser, en el seu moment, els primers nois que es van deixar melena), però implica molt més.

Els nostres joves s'acostumen a comunicar mitjançant el mòbil, es fan "una perduda" perquè l'amic sàpiga que està pensant en ell, o per molts altres motius. Així, la comunicació és sense rostre, es torna freda enmig de signes que arriben a 0,15 cèntims d'euro.

Una de les riqueses de la persona, és la possibilitat de comunicar-se, tant a nivell *verbal*, el què diem, com a nivell *no-verbal*, la mirada, el gest, l'expressió de la cara, el tacte... Amb la comunicació ens diem coses, però també ens donem a l'altre, establim relació i transmetem allò que som i allò que sentim.

Tenim a les nostres mans, un repte. Som afortunats de gaudir de les avantatges de les noves tecnologies, però caldria fer veure als més joves, la importància de potenciar la comunicació i les relacions humanes. Qui sap, però, si en això els adults en som prou bon exemple...

Carme Sarret Sandiumenge, psicòloga

EXCAVACIONS GERMANS

CASES S.L.

Ramon Cases Jounou

Avgda. Solsona, 8 Altell, 5
25750 TORÀ (Lleida)
Tel. 973 473 616

Mòb. 629 285 518

C/ Escots, 30
25753 SANAÜJA (Lleida)
Tel. Fax 973 476 041

Serveis Forestals

Netejes

Aprofitaments

Venda de Llenyes i Fustes

Tancats de Bestiar i Parcel·lació

Tel. 607 91 89 76

973 29 61 21

973 48 38 36

TRANSPORTS I CEREALS
COMERCIAL ARDEVOLANA, S.L.

Casa Freixes

25287 Ardèvol de Pinós (Lleida)

Tel.: 973 47 35 34

Fax: 973 47 30 14

Mòbil: 687 50 37 30

Perruqueria
Carmen's
HOME i DONA

Depilacions, solarium...

Plaça del Vall, 8
Tel. 973 473 106
TORÀ (Lleida)

RESTAURANT SNACK - BAR

la torre

Pa i Coca - La Casa dels emboritzats

Menjar a la carta i pagar al menú

Passeig Guanyabens
08291 CASTELLFOLLIT DE RIUBREGÓS (CN) - Telèfon 93 859 30 17

Construccions
Sant Gil, S.Coop.C.Ltda.

Av. Solsona, 8, ents 6 - Telèfon 973 473 547 - 25750 TORÀ (Lleida)

Telèfon 973 47 35 38

PLAÇA DEL VALL, 24 • TORÀ (LA SEGARRA)

mail: gotic@cag.es

L'inici de la Humanitat

Temps era temps, sorgiren diferents formes de vida; entre elles la que donaria el tret de sortida del que es pressuposa que és la raça humana.

El convidat principal d'aquesta forma nova de vida és evident que és l'Home, el qual, un cop solucionats els seus bàsics de subsistència (a la qual cosa al principi destinaria la major part del seu temps), acabaria per cercar-se un temps per a observar i observar-se.

Observaria, segurament espaordit, tot un reguitzell de formes amb component animal, vegetal o mineral, dotades, però, d'uns principis vitals i de mobilitat. En trobaria tant a la terra com als rius i, fins i tot, a la volta del cel. És probable que l'envaís un gran neguit, que, sens dubte,

l'abocaria a fer-se moltes preguntes amb respostes per al moment, molt plenes d'incertesa per a ell i la seva situació. No cal dir que el sentit innat de ser curiós l'ajudaria a encetar unes pautes de comportament per mirar d'esbrinar la mateixa conducta vital dels altres éssers. També faria que, mitjançant l'observació, comencés a captar un cúmul de sensacions.

Possiblement preocupat de fer tangible tot el que se li anava venint al damunt i per copsar un cert control, li vindria l'esma de dibuixar i tallar el que anomenem ídols, tòtems o icones. La qüestió era tenir un referent en la seva reflexió i reflectir, tanmateix, potser l'inici dels moviments culturals i religiosos de la humanitat.

Josep Gatnau

Anem d'estrena

Fa pocs dies que acabem d'estrenar el quart any del tercer mil·lenni. Però el que és molt més important rau en què alhora estrenem un nou govern autonòmic després de vint-i-tres anys de *ciuisme* o *pujolisme*. Trieu el qualificatiu que més us agradi.

I encara que de primer antuvi pugui semblar a algú que aquest tema de les eleccions i govern nou no encaixa en aquesta publicació, perquè tothom ja està assabentat de tot, nosaltres som de l'opinió que el tema prioritari avui és el de la renovació a l'executiu català.

I ho és per moltes raons. No entrarem en valoracions de si és bo o no ho és gens el pacte tripartit escorat cap a la banda esquerra. Ni entrarem en si la composició de l'executiu havia

de ser d'una o altra manera. O si tocava primer un president guanyador, després rebutjat, enlloc d'un perdedor rescatat per al podi. La legalitat vigent, encertada o no, i l'aritmètica parlamentària van moltes vegades a contracorrent respecte de la voluntat de molts electors. Però la realitat és aquesta. I la composició parlamentària i el perfil de l'executiu és el que és i a aquest ens haurem d'habituar, esperem que per bé, per un període que en principi està previst que sigui per quatre anys.

És ben cert que la immediatesa física per qualsevol ciutadà és el govern municipal, però aquest queda supeditat a les línies generals dictades des del govern central i, en moltes matèries, pel poder autonòmic per les competències transferides. I aquí sí que ens afecta, i molt, tot allò que surti del Parlament i de la

Telf. i Fax 973 473103 TORÀ
assegrau@agentes.winterthur.es
agentes.winterthur.es/d.grau

CEREALS I LLAVORSTORRA, S.L.

C/ Palauet, 216
25700 TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 431 - 973 473 372
Fax. 973 473 572

Generalitat. No hem de perdre de vista que el perfil de la nostra subcomarca requereix atenció especial en qüestions molt diverses per millorar la qualitat de vida de tots els ciutadans. Per exemple: el sector industrial que sembla instal·lat a la corda fluixa de la incertesa, seguint pel medi ambient, no sempre respectat ni prou valorat; en els problemes i preus de l'habitatge per la gent treballadora; en l'educació i l'ensenyament, com a tema prioritari perquè ningú quedi exclòs d'un dret tan bàsic i elemental; en la sanitat, que és

millorable en molts aspectes; en el tema de les pensions, sobretot de viduïtat; en unes normes clares i definides respecte de la immigració; en...

En tot això i moltes altres coses pot influir aquest govern que tot just acabem d'estrenar. Donem-li en principi un vot de confiança, lluny de les tempestes que s'anuncien des de sectors foranis que presenten Catalunya com el bressol on s'al·leten els quatre genets de l'Apocalipsi.

Albert Brau

No hi ha dret . . .

Un any més han passat els Reis, de ben segur que en algunes cases han sigut més generosos que en altres. Però a Torà hi ha una casa que compartim totes i tots els de la vila, que la sentim nostra, que hi passem i hi hem passat moltes estones de la nostra joventut i on sempre ens hi hem barrejat totes les colles i totes les generacions. En aquesta casa, que últimament ens acull als toranesos i toraneses tan fredament (mai millor dit), els Reis d'Orient no s'hi han esmerat gaire; no hi han deixat més tamborets, no s'han dignat ni a portar-nos una mica d'escalfor, no sé... penso en un parell més d'estufes o, posats a demanar, la instal·lació d'una calefacció, bàsicament per poder consumir un tallat sense haver de portar l'abric posat. També he vist que s'han deixat (per desgràcia la meua bufeta no ha aguantat més) un ambientador pel WC, un trosset d'extractor de fums... ah! i una mica d'abrillantador per al rentaplats.

Una cosa, però, que no perdonaré als Reis és que s'hagin oblidat de portar la cosa més

important i que feia més falta en aquest lloc, l'amabilitat i el bon tracte a la gent que el freqüentem, que en som clients. Repeteixo, és imperdonable!

Ja desesperat avui, dia de Reis, i maleint-los que no hi haguessin deixat res, a l'hora de pagar m'he adonat que sí que hi havien portat una cosa, UNA PUJADA DELS PREUS!!!, dit d'una altra manera, CARBÓ, els Reis ens han portat CARBÓ! I la pregunta és, ens el mereixem... amb tot el que aguantem...? O potser qui havia de fer la carta no s'ha molestat ni a fer-la? Com tot!

El que sí està clar, és que continuarem lluint la jaqueta del carrer a dins, provant de beure'ns una cervesa, que sort en tindrem que és calenta, consumint menys de la meitat del que consumíem abans; cada dia trobant-hi menys gent i amb la incertesa de saber si hi podrem veure futbol o no, o si hi veurem un concert... o no. Ara que, penso en la possibilitat que l'avarícia hagi trencat el sac on els Reis hi duïen tots aquests regals. Estic segur que no són tan dolents.

Dos clients

roba de casa

modes

albert

Rita Brau i Rius

Tel. 973 47 31 01 - TORÀ

CAIXA CATALUNYA

Passeig Dr. Esteve, s/n

25750 Torà

Telèfon 973 47 30 26

e-mail: director-oficina.0034@caixacatalunya.es

Som lletjos!

Després d'uns anys de cert relaxament, els catalans tornem a resultat d'allò més estrambòtics i caragirats pels habitants de bona part de l'Estat. Al melic d'Espanya, és a dir, a Madrid, miren de reüll totes les cantonades, no fos que comenci a caure d'un moment a l'altre el que Aznar anomena «*el edificio del Estado*» i, a sobre, els enxampi de ple sense haver fet testament. I, per si no n'hi ha prou, sospiten que d'entremig de les esquerdes sortirà un dimoni escuat parlant català, amb la intenció de cremar-los les butxaques.

Quina llàstima!!! Fins fa quatre dies, el catalans ja no eren aquella mena d'usurers que durant anys l'únic objectiu que perseguien era el de desitjar que es morissin de fam la resta d'espanyols. I ells, ben grassos i arreglats! Gràcies al suport de CiU al primer govern d'Aznar, en un tres i no res van passar a ser treballadors, honrats, moderns i, a més, parlaven un idioma força

simpàtic i entenedor per tothom. Fins i tot Aznar s'hi atrevia!

Si bé durant tot aquest temps encara ens va quedar l'estigma de què érem un xic avars -perquè la imatge no es neteja en quatre dies- tot plegat quedava compensat amb la inestimable contribució dels bascos que, en un procés contrari al nostre, van passar de ser els més nobles del món a ser els més violents i destructors.

No ens enganyem, el fet que aquests s'haguessin convertit en personatges tan i tan lletjos ens va afavorir força. Els hem d'estar agraïts perquè durant un temps podíem mirar-nos al mirall i fins i tot trobar-nos atractius.

Però el miratge ha durat poc. El tripartit català -i que consti que qualsevol altra fórmula de govern que no inclogués el PP hagués resultat igual d'explosiva- ens ha retornat la imatge que creïem superada... Senyors, ho hem d'assumir: Som lletjos!!! Hi ha una dita castellana força escaient: «*Aunque la mona se vista de seda, mona se queda*».

Montse Oliva

Solidaritat a casa nostra

Càritas és una organització no governamental que ajuda les persones en diverses necessitats de cara al desenvolupament i la promoció humana.

En tota comunitat es donen situacions de necessitat en persones que, per les raons que siguin, no poden accedir moltes vegades a un estat de benestar al qual tothom hi tenim dret. És des de la mateixa comunitat que hem d'atendre aquestes persones necessitades. Càritas és una organització a través de la qual es canalitzen aquestes ajudes.

A Torà fa molts anys que Càritas està implantada intentant ajudar les persones en els problemes que van sorgint, principalment de necessitats bàsiques (roba, menjar...). Aquest és una part del treball, sense oblidar el temps que es dedica a escoltar i buscar solucions en diferents àmbits per intentar solucionar o alleugerir situacions difícils i diverses de cada persona.

Però no solament s'atén les persones necessitades de l'entorn, sinó que també, en

coordinació amb la Càritas Diocesana, fem ajudes solidàries al Tercer Món.

Totes les persones podem ajudar en les diferents situacions gràcies a la nostra solidaritat amb aportacions de, per exemple, mobles, roba, electrodomèstics, ampolles de cava, la col·lecta de Nadal i algun donatiu.

No cal dir que totes les persones que treballem a Càritas som voluntàries; i tothom que necessiti ser atès pot dirigir-se als baixos de la Rectoria tots els dissabtes de 11 a 13 del matí. És el mateix horari que tenim pel qui hi vulgui portar roba. No obstant, les ampolles de cava, de moment, es poden deixar davant el Casal. Per la recollida de mobles cal trucar al Tf. 973 473 250.

Finalment només dir que si alguna persona jove vol dedicar part del seu temps a aquest servei de voluntariat serà molt benvinguda. Les persones necessitades mereixen el nostre esforç.

La Junta de Càritas Parroquial

ROS
autoescola

tel. 973 551 011
973 460 164
973 462 028

FUNERÀRIA DE TORÀ
i COMARCA

J. TORNÉ

SERVEIS PER A PARTICULARS
I PER TOTES LES COMPANIES
D'ASSEGURANCES (OCASO,
SANTA LUCIA, FINISTERRE,
ETC)

REPRESENTANT:
Jaume Tarruella i Solé
Plaça de la Font, 10 - TORÀ
Telf. 973473423

SERVEI PERMANENT 24 HORES

973390862

PEIX FRESC / CONGELAT

PLAÇA DEL VALL, 10
25750 TORÀ LLEIDA
TEL. 473481

VILAMAR, S.C.P. - NIF: G-25362427

RACÓ DEL VALL

Cafè, Bar i Restaurant

NIF: 08685738-H

Plaça del Vall, 33 - 25750 TORÀ

Tel. 635 024 337

Si passeu pel Racó del Vall,
hi trobareu una variada carta d'entrepans,
calents i freds, tapes variades, plats
combinats, penades de peix, assortits ibèrics...
Tot a uns preus, una qualitat i un servei
que no trobareu en tota la comarca.
Gràcies per la vostra confiança

**TALLER
MECÀNIC**

R. R.

REPARACIÓ I VENDA DE

• COTXES • MOTOS • BICICLETES
• MOTOSERRES • BOMBES D'AIGUA

Carrer Eras, 19

☎ (973) 47 33 27

25750 TORÀ (Lleida)

FUSTA, ALUMINI I P. V. C.

Badia

Avgda. Solsona, 17

Tel. 973473181

25750 - TORÀ

Carmina's Presents

Plaça del Pati, n° 15 - Torà
tel. 973473543

**PINTURA
I DECORACIÓ
TÀSIES**

PINTURA INTERIOR I EXTERIOR, COL·LOCACIÓ DE PARQUET,
FRISO, PAPER, PANELS DE FUSTA.

RESTAURACIÓ DE MOBLES, PORTES, PERSIANES, LÀMPADES.

c/ Sant Jaume, n° 2 TORÀ Tel. 973473303

Hem descobert el Pessebre Vivent

Convidats per una amiga de Torà, quatre vallesans ens vam apropar per anar a veure el Pessebre Vivent d'Ardèvol. Va coincidir amb el cap de setmana més fred de tot l'hivern. No teníem clar si s'arribaria a representar. Carreteres gelades, camps gebrats, boires abundoses, nassos glaçats...

Els més profans crèiem que, donada la inclemència meteorològica, es representaria en un espai fix i que els figurants serien els que es mourien. Doncs, no. Era la riuada humana que es desplaçava.

El trajecte es recargolava sobre ell mateix a diferents nivells i, tot ocupant una superfície petita, el serpenteig originava un camí llarg i variat: la dona que renta, la vella que fila, la monja del convent, els soldats estoicament plantats, la dona que porta la gerra i el pa, els angelets ingràvids...

Amb un sentit de l'anticipació admirable, una senyora de qualitats excepcionals fundà una comunitat de monges, just abans de la vinguda del redemptor i allí acollien els gelats vianants amb un grapat de «pets de monja».

Un desplegament de recursos imaginatius, teatrals i d'il·luminació ens va atreure poderosament fins a l'extrem de fer-nos oblidar momentàniament el fred que ens assetjava pel més petit orifici de la nostra vestimenta.

Com a observadors, vàrem participar en la consolidació de tradicions que representen punts de referència, d'identitat, d'arrelament i de criteri en una societat malauradament molt influenciada per tendències contràries. Tota una necessitat en un temps en el qual les opinions corren el risc de ser anul·lades pels interessos i exigències del poder.

Dau al quatre

COMPRIMITS DE SALUT

L'obesitat, un problema de salut

Han començat l'any amb alguns quilets de més? Quan ens pesem després de les festes nadalenques molts hem augmentat dos o tres quilets fruit de tants àpats i compromisos gastronòmics amb amics, família o companys de feina.

Aquest petit excés de pes no és preocupant perquè ben segur que ara al febrer ja tornem a pesar el mateix. El que és un problema de salut i cada vegada va en augment és l'obesitat. L'obesitat és una malaltia i està reconeguda com a tal, que s'ha de tractar per un endocrinòleg. L'obesitat no ve a ser res més que un excés de greix.

És molt fàcil saber si som obesos o no. Es medeix per l'índex de massa corporal (IMC), que és la relació entre l'alçada i el pes. Per calcular-ho han de fer una divisió entre el nostre pes per la talla elevada al quadrat. Si l'índex està entre 20 i 25, el nostre pes és normal. Si se situa per damunt de 30, parlem d'obesitat.

L'obesitat, que és una malaltia crònica, s'ha d'abordar des de diferents punts de vista. D'una banda, canvi d'hàbits alimentaris. Això inclou què mengem i de la manera com ho cuinem. Fer die-

ta no vol dir, ni molt menys, passar gana. D'altra banda, l'exercici físic. No significa anar al gimnàs cada dia. Els experts recomanen caminar una hora diària a bon ritme.

Un complement a la dieta i a l'exercici poden ser els medicaments. A l'Estat Espanyol només hi ha dos fàrmacs aprovats per resoldre l'obesitat: l'*orlistat* i la *sibutramina*. I en cas que tot això no fos suficient, actualment hom disposa de tècniques quirúrgiques mínimament invasives que resolen de manera definitiva l'obesitat. Es tracta de reduir l'estómac. Hi ha persones que han arribat a perdre 30 quilos, amb tot el que això comporta.

Molta gent es pregunta: "i per què he de perdre pes?" No es tracta d'una qüestió estètica, que també, sinó de salut. L'obesitat porta associats sovint la diabetis, colesterol alt, hipertensió, que a la vegada suposa un risc cardiovascular per al pacient. A tot això hem de sumar-hi la part psicològica i la baixa autoestima sobretot si passa a gent jove, que cada vegada se'n veu més.

L'obesitat es fomenta des de petits: un nen obès, serà un adolescent obès i un adult obès amb tot el que comporta. La genètica hi juga un paper important però com alimentem els nostres fills encara més! La prevenció de l'obesitat la tenim a les nostres mans.

Sílvia Porta i Simó

CONCERTS CANCEL·LATS

Tot semblava a punt el passat dia 3 de gener. Tot semblava a punt perquè **Élena**, respectada banda barcelonina de pop dens i obscur, pugés a l'escenari i interpretés els temes dels seus dos treballs editats fins al moment. Tot semblava a punt perquè **Busk'n'Baix**, grup molt admirat al nostre poble, ens donés a conèixer el seu fantàstic "**A contratemps**", recentment editat per la discogràfica catalana **Discmedi**. Tot semblava a punt, sí, però només ho semblava.

Els qui hi érem presents ens vam quedar de pedra quan ens van dir que les actuacions quedaven cancel·lades. El motiu: un problema amb un dels bafles de l'equip de so (de propietat aliena als grups) que impedia una actuació amb condicions. La conseqüència: la indignació més que comprensible d'ambdós grups i del públic que, per poc que fos, venia disposat a escoltar bona música. Davant d'això, la pregunta que ens fem tots és la següent: és que no hi ha medis econòmics suficients per aconseguir bons equips de so, equiparables al nivell dels grups, o és la manca d'interès la que provoca que hi hagin aquestes greus deficiències? Els músics es mereixen un respecte i nosaltres, el públic, també. Això no és pas un circ ni un passar l'estona. Estem parlant de professionalitat i de ganes de fer bé la feina.

El problema pot ser més greu del que sembla. Fins ara podíem sentir-nos afortunats de formar part

del magnífic "**Circuit català de sales**", una iniciativa que ens permetia descobrir nous talents dins el panorama musical del nostre país. ¿No és gratificant saber que un poble com Torà hagi estat seleccionat per contribuir en aquest projecte, al costat de ciutats de gran tradició musical com poden ser Manresa, L'Hospitalet o El Prat del Llobregat? Doncs no, sembla que això no importi. Si en algun moment ens hem pogut sentir orgullosos, a partir d'ara potser ens comencem a sentir decebuts. No és just, no senyor, i potser ja és hora que algú hi vagi reflexionant.

Noemí Mases

VENDA - INSTAL·LACIÓ
REPARACIÓ D'ELECTRÒNICA EN GENERAL

TV-VÍDEO-AUDIO-HIFI
TELECOMUNICACIÓ
ORDINADORS
TELEFONIA

ELECTRÓNICA MCA

MAGÍ COSCOLLOLA ANDREU

e-mail: mca@viladetora.net

C. del Vall, 6 Tel./Fax 973473350

25750 TORÀ (Lleida)

Garrofé

Joieleria

Fluvià nº 3
Guissona
Telèfon 973550320

Cheb Balowski

La Sala Toranesa es va omplir per acollir l'actuació d'aquest grup d'amics, procedents del Raval de Barcelona, que estan triomfant amb el seu segon disc "*Potiner*".

Va ser hora i mitja de festa, *pachanga* i diversió. La banda va justificar la seva fama de ser una de les millors de l'estat en els directes.

Els onze músics catalans ajunten violí, saxo, trompeta, piano, bateria i tot tipus de percussions per cuinar una dieta musical mediterrània, de molts sabors, espècies, colors i olors, amb una barreja d'influències, des de l'àrab fins a l'hongaresa i iugoslava. Tot plegat, amanit amb les sensuals danses d'Isa Vinardell.

Yacine Belahcene, cantant del grup, català d'ascendència algeriana, utilitza la música per trencar fronteres i el seu missatge és que tothom s'alliberi dels prejudicis i la por vers la gent diferent. En definitiva tot un luxe per Torà, poder gaudir d'aquest directe.

La nota negativa, un cop més, ha estat l'equip de so. El grup va advertir que no donava la talla i va estar a punt de suspendre el concert.

Sol Lagarto

El passat 27 de desembre vaig tenir l'oportunitat de presenciar a **La Toranesa** el contundent directe del grup català **Sol Lagarto**. Una autèntica demostració de rock & roll en estat pur que beu de bandes mítiques com **Rolling Stones** o **Black Crowes**. Amb més de 200 concerts a les seves espatlles i vencedors d'alguns concursos estatals, aquests cinc barcelonins han sabut posar-se el públic a la butxaca interpretant els sis temes del seu únic CD editat fins ara, titulat "**Barbarella**", tots ells cantats en castellà i amb unes lletres clares i arrevatadores.

Els qui hi vam ser presents vam poder disfrutar de les versions dels ja clàssics **Addicted to love**, de Robert Palmer, i **I ain't superstitious**, de Willie Dixon, així com també del magnífic blues interpretat per Ramon Montardit, baixista del grup.

Noemí Mases

CIRCUIT CATALÀ DE SALES 2004

Dissabte, 7 de febrer: "GERTRUDIS"

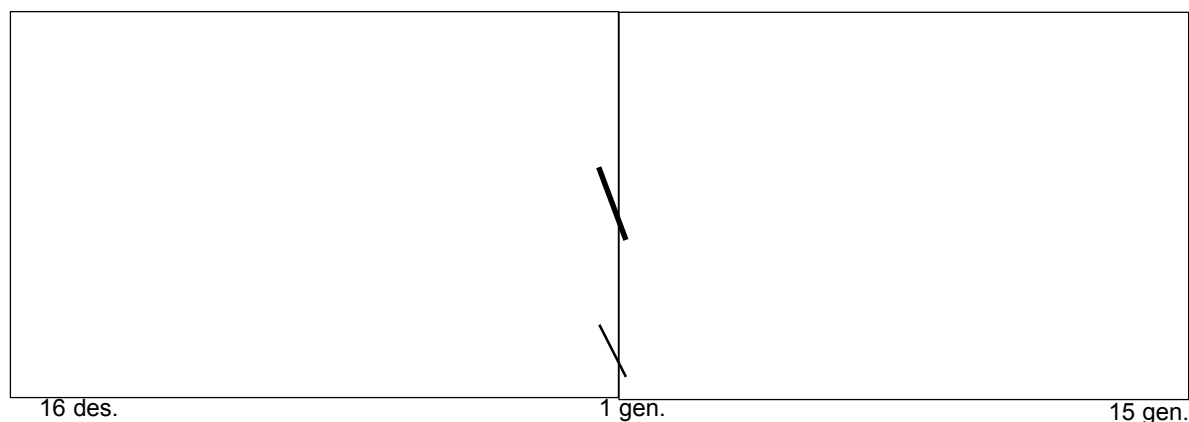
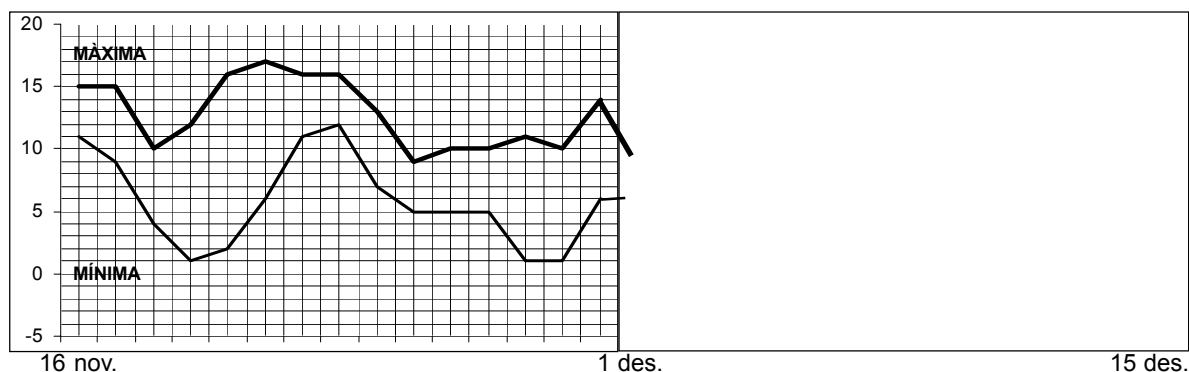
Hora: 01:00 h (del dia següent)

Dissabte, 20 de març "MADEE" + "THE UNFINISHED SYMPATHY"

Hora: 01:00 h (del dia següent)

La temperatura de 15 a 15

Les pluges:

16 nov.	3 l.		
17 nov.	10 l.	4 des.	24 l.
24 nov.	18 l.	5 des.	12 l.
27 nov.	3 l.	8 des.	2 l.
1 des.	5 l.	28 des.	1 l.

Una tardor i un hivern atemperats, amb poques glaçades i pluges disperses. Les boires també han fet la seva aparició, encara que no amb tanta incidència com altres anys.

(Dades proporcionades per **Ramon Santasmasses**)

COSTUMS ANTICS DE LA NOSTRA TERRA

Febrer: Per la festa de la Candelera (segon dia de febrer), les dones d'Ivorra baixaven a l'església de Santa Maria a celebrar missa, cantada de goigs i processó de les candeles. La processó es feia donant una volta al Santuari amb la candela encesa, procurant de tota manera que no s'apagués. Si s'apagava, aquell any els pollets anirien malament.

Març: Per la Mare de Déu de març, els feligresos de Torà, per vot de poble, fan pelegrinatge o aplec al Santuari de la Mare de Déu de l'Aguda. S'hi celebra missa solemne, cantada de goigs i besamans. Avui dia s'hi va el dilluns de Pasqua de resurrecció.

Jaume Coberó i Coberó

LES VUIT DIFERÈNCIES

Per Nadal, els nens i les nenes de l'escola de Torà, van oferir un concert coral. Troba els vuit detalls que diferencien les dues fotografies del concert. Tot i les vuit diferències, no van desafinar gens.

SOPA DE LLETRES

F	V	Y	P	I	N	S	A	R	E	S	N	U	K	F	V	U	W	S
H	G	E	D	C	X	I	J	K	O	L	F	R	E	L	I	O	U	H
P	S	I	P	A	R	O	S	F	A	V	J	I	O	D	V	I	A	A
D	A	I	L	D	M	E	R	X	M	U	K	L	R	A	R	S	I	S
W	O	T	B	E	C	K	D	I	T	S	A	E	U	S	D	E	L	T
I	E	N	H	R	E	R	V	A	G	S	P	R	A	N	T	G	O	D
J	U	L	N	N	L	A	F	S	E	U	T	A	D	E	F	O	R	M
N	U	N	U	E	A	N	D	O	S	P	E	N	O	L	U	M	A	L
V	S	A	B	R	A	T	D	N	O	G	A	R	S	A	S	B	V	S
F	R	E	C	A	T	U	Q	B	R	E	E	O	V	I	M	A	D	A
R	O	P	U	N	B	R	E	S	C	N	E	R	B	O	E	D	C	L
U	A	T	O	L	J	G	R	D	E	S	A	T	N	O	L	L	E	L
J	D	U	S	M	H	W	U	T	L	A	X	O	N	Y	R	E	S	E
H	U	P	Q	U	E	H	A	O	L	V	S	O	E	S	A	I	L	R
V	W	U	Q	U	E	F	I	L	H	O	V	A	D	E	X	C	Q	A
D	Q	P	S	L	X	I	X	E	L	L	A	J	M	N	H	T	F	S
E	T	R	O	L	W	S	X	U	J	B	T	G	F	R	O	L	W	S
G	X	S	W	Q	R	T	L	L	E	N	R	O	T	S	E	P	L	A
U	H	T	K	L	K	O	U	R	E	C	X	A	W	S	H	O	L	P

Busqueu, en totes direccions i sentits, deu noms d'ocells que podem veure a la nostra Vall del Llobregós.

ENDEVINALLA:

Som a milers els germans,
tots rossos com un fil d'or,
i tots plegats donem pa
a qui ens va llençar a tots.

SOLUCIONS

LES VUIT DIFERÈNCIES

estornell
garsa
perdiu
xixella
puput
xoriguer
cademera
passarell
oreneta
pinsa
el blat

SOPA DE LLETRES

ENDEVI-NALLA

Des d'aquest balcó obert, esperem la col·laboració d'aquelles persones que ens vulguin enviar els seus escrits literaris i els seus pensaments i records. L'equip de redacció valorarà cada un dels escrits i decidirà publicar el més adient. Moltes gràcies. Avui presentem aquest conte que ens arriba des d'Ivorra.

LA GOTA DEL LLOBREGÓS

Hi havia una vegada una gota d'aigua que no havia vist mai la llum. Sempre voltant pels conductes freàtics del subsòl, moltes vegades aturada per les argiles que l'acaronaven durant molt de temps, la seva il·lusió era sortir a la superfície i córrer les aventures que les seves

companyes li havien explicat.

Un bon dia van arribar moltes amigues seves procedent d'un any molt plujós. Les noves gotes arribaven sorolloses i bellugadisses, totes rient i explicant la caiguda lliure

des d'aquell núvol de cotó i com havien estat arrossegades i filtrades fins al nivell subterrani on es trobava la nostra amiga. Va augmentar tant el cabal d'aquell indret que ni les argiles més acaronadores d'aigua van poder contenir la pressió i, desfent-se en un plor marronós, van deixar anar aquells milers de gotes d'aigua a la superfície.

La nostra gota estava desorientada per la cursa cada cop més ràpida que l'arrossegava donant tómb, fins que una claror immensa i desconeguda per ella la va enlluernar. Va tancar els ulls espantada i, quan els obrí, estava

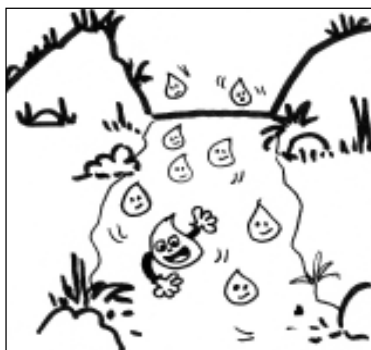
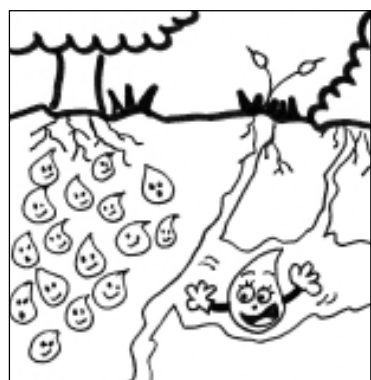
assegada sobre una bombolla d'aire que surava pel rierol que baixava entre pins i bardisses. Les seves amigues reien i explicaven que seria un viatge fantàstic.

La nostra amiga baixava com en un tobogan, admirant els boscos de Calonge de Segarra i la Molsosa. L'ombra dels pins la protegia d'aquella llum engegadora que a poc a poc li mostrava uns paratges i unes llunyanies desconegudes per ella. Estava feliç i espantada alhora. La seva tremolor era una barreja d'alegria i del batec del seu cor diminut, accelerat per l'aventura que estava a punt de viure.

Moltes altres gotes d'aigua s'anaven afegint a la cursa, aquestes procedents del torrent del Mantellí, explicant que baixaven de les faldes de Pinós. Aviat van entrellucar les torres i les muralles antigues de Castellfolit i van trobar que la velocitat es reduïa, en eixamplar-se el llit fluvial.

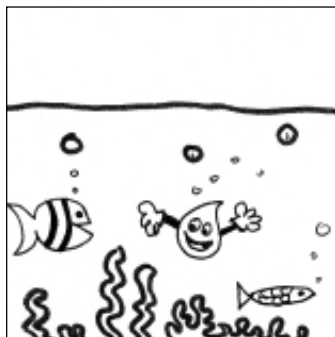
De tant en tant moltes amigues seves

s'acomiadaven de la resta. Havien decidit anar a ajudar els pagesos a donar vida als horts o a convertir-se en aliment dels humans o a ajudar-los en la neteja.

Cursa avall, travessant per entre canyes i pollancres, se n'hi van afegir moltes més que arribaven d'Ivorra i explicaven miracles. La vista de Torà i, al capdamunt, la serra de l'Aguda, va provocar en la nostra protagonista una sensació ben estranya. Li semblava que aquella situació ja l'havia viscuda abans i que tot plegat li

recordava històries de fronteres i de lluites, de comtes i sarraïns. Es va fregar els ulls i, de sobte, uns milers de gotes procedents de Cellers la van empenyer sense pietat. Venien molt esverades i, a

cops de remolins, es van anar afegint al cabal. Més enllà, les aigües del Llanera van omplir més i més el nostre Llobregós, per on viatjava la nostra gota protagonista d'aquesta història.

De tant en tant, moltes gotes es queixaven que les havien embrutat, que se'ls havien adherit unes taquetes, com de nitrats i nitrats, de gust salat i d'una pudor irresistible. Sempre que els passava això, notaven que la vida s'esvaïa i feien tot el possible per netejar-se, tot fregant-se per entre les argiles i les guixeres que trobaven al pas.

Tot travessant Biosca, van rebre més amigues que explicaven la baixada emocionant de Pasterola, tot relatant històries fantàstiques de gnoms, d'encanteris i de bruixes.

La nostra amiga estava cada cop més fascinada. L'arribada de les aigües procedents de Massoteres i, més endavant, de les de Sanaüja li van obrir l'esperança de viure aventures sense límit. Unes gotes que s'havien afegit a la cursa a l'indret de Ribelles explicaven que venien d'ajudar un moliner a fer oli i que no era la primera vegada que ho feien.

La nostra protagonista preguntava on pararia tot això i les més veteranes li explicaven que arribarien al mar, però que l'aventura no s'acabava mai.

Després de passar per Vilanova de l'Aguda, van arribar a un cabal d'aigua impressionant que baixava de les muntanyes i, a l'indret de Pons, s'hi van barrejar les gotes del Llobregós,

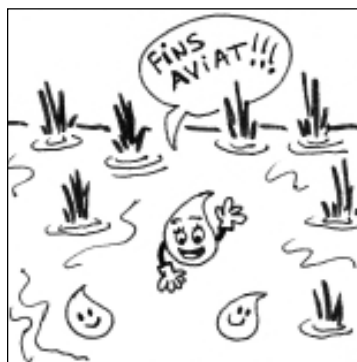
absorbides aquestes per les milers i milers que baixaven pel Segre.

La nostra gota, embogida per la quantitat d'aigua i les històries que contaven les noves companyes, va anar fent el seu curs, empesa pel corrent i enfonsada al fons del riu. Allà va conèixer les truites i altres animalons que li feien molta gràcia.

De tant en tant, entre tomb i tomb, pujava a la superfície i mirava amb deler el paisatge per on passava: Artesa, Balaguer, Lleida... Quasi no li donava temps d'apreciar tanta bellesa. També es va adonar que moltes gotes d'aigua empenyien petites pedres i grans de sorra perquè els fessin companyia en la travessa.

I així, riu avall, va arribar, primer a unes turbulències quan es va afegir l'aigua del Cinca i, després, a uns estancaments i un aiguabarreig que no sabia què li passaria. Li van explicar que estaven arribant a l'Ebre, un cabal de molts milions de gotes d'aigua. Efectivament la nostra amiga es va veure immersa en una tal quantitat d'aigua silenciosa i estancada que va preguntar si havien arribat al mar. Era el pantà de Ribarroja. Moltes pedres i sorra arrossegades fins ara

no van poder continuar fins al final. La nostra gota del Llobregós va seguir unes companyes a saltar pel tobogan de la presa amb grans crits d'emoció i a poc a poc, terres avall, es va anar trobant que

arribaven a la mar. Va sentir pessigolles al damunt. Eren unes herbetes d'arròs que creixien tranquil·les per entre l'aigua. Li van explicar que allò era el Delta de l'Ebre, una construcció que s'havia anat fent durant segles i segles i milers d'anys, per les nombroses gotes d'aigua que, com ella, havien passat l'aventura fluvial.

La nostra protagonista, emocionada, va preguntar a les amigues que l'havien acompanyat des del Llobregós:

- I el Delta, de qui es?
- El Delta també és nostre!

Fermí Manteca

Viatge als campaments de refugiats sahrauís

Com a conseqüència d'haver acollit durant dos mesos de l'estiu passat una nena sahrauí a casa nostra, dintre del programa de l'ACAPS, la passada tardor ens vam adherir a la 10a. campanya d'ajut alimentari per als refugiats sahrauís. Així, doncs, vam organitzar un punt de recollida a casa nostra (Cal Cardoní). També hi van col·laborar el col·legi Sant Gil i el parvulari El Jardí. En total es van recollir 106 litres d'oli, 110 quilos de sucre, 76,50 de cigrons, 8,55 de mongetes, 35,50 d'arròs, 20,50 de lleties i 5,50 d'altres. A més d'una quantitat de diners per ser repartida a les famílies més necessitades, que juntament amb el que s'ha recollit en altres pobles de la Segarra se'ls ha enviat aquest mes de gener.

Un grup de 6 famílies, en total disset persones, del 4 al 9 de desembre passat vam viatjar al seu campament, prop de Tindouf (Algèria) on viuen en unes condicions que no ens podem imaginar. Penseu que la dura vida que hi ha a la Hamada Algeriana, lloc on hi estan des de fa 27 anys, no té res a veure amb el que tenim nosaltres.

Viuen en tendes de campanya, no tenen llum, no hi ha aigua corrent, tenen dificultats per a la mobilitat entre els campaments, no hi ha servei de busos ni carreteres... I no parlem de l'alimentació. Malgrat tot això, disposen d'uns serveis mínims (escola, centre sanitari, ajuntament,

etc.) fruit de l'ajut humanitari internacional i del govern a l'exili de la RASD (República Àrab Sahrauí Democràtica). Aquesta gent manté l'esperança de tornar algun dia al Sàhara Occidental, la seva pàtria, d'on van ser expulsats pel Marroc l'any 1975.

El nostre viatge no va ser turístic sinó de suport a una causa justa que tenim ben a prop de casa nostra. I encara que no busquéssim comoditats ni reconeixements, hem de dir que vam topar amb un poble pobre, desarrelat, però molt hospitalari i generós.

Com a final volem donar les gràcies a tothom que ha col·laborat desinteressadament a aquesta campanya. I també als Ajuntaments que van pagar els viatges dels nens que vam acollir a l'estiu. A l'odontòleg de Guissona que els va atendre sense cobrar res de ningú. I al Consell Comarcal de la Segarra. A tots, des d'aquí, el nostre reconeixement més sincer.

Toni i Mercè (Cal Cardoní)

- MATANÇA
- ELABORACIÓ
- DEGUSTACIÓ

www.casamagi.com
cosco@viladetora.net

*és ben trist néixer "toci"
maleeixco el destí
que m'ha fer tan fastigós,
tan lleig, tan sonso i "garri",
però sobretot, tan gustós.*

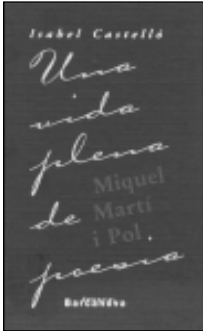
J. Vilagran 1991

QUATRE GENERACIONS AL SERVEI DEL CLIENT

Plaça de la Creu, 7 - Tel. 973 473 051 - 25750 TORÀ (Lleida)

Selecció bibliogràfica de la Biblioteca Municipal «Sant Jordi» de Torà

Isabel Castelló. **Miquel Martí i Pol. Una vida plena de poesia.** Barcanova. Barcelona 2002.

Amb la mort del reconegut poeta Miquel Martí i Pol el novembre passat la seva obra pren un renovat valor. Aquest llibre, publicat el març del 2002, pretén fer-li un petit recordatori. No es tracta ni d'una antologia ni un estudi biogràfic, sinó que té una mica de les dues coses, que es combinen amb els comentaris dels poemes. L'autora del recull, Isabel Castelló, ens l'ofereix com una eina per comprendre l'obra de Miquel Martí i Pol, un home que va saber expressar amb poesia tot allò que no podia dir en veu alta. Prologat per Antoni Bassas.

Núria Figueras. **El rei Carnestoltes i la vella Quaresma.** La Galera. Barcelona 2003

Adaptació en forma de conte de la popular tradició del carnestoltes i la quaresma, molt adient en aquestes dates.

L'acció se situa en un poble on dos dels seus veïns es fan la vida tan impossible com poden. El nom d'un és Quaresma, una dona vella, l'altre és en Carnestoltes, un home gras i barroer que es dedica a burlar-se de tot i de tothom. Encara que es tracti d'un llibre per a nens a partir de sis anys, la lectura necessita de la participació d'un adult. Les il·lustracions expressen a la perfecció la disbauxa de l'un i l'austeritat de l'altra.

Alfred Bosch. **Europa sense embuts. Carta a un amic africà.** Columna. Barcelona 2003

Alfred Bosch és escriptor i professor d'Història de l'Àfrica a la Universitat Pompeu Fabra. En aquest darrer treball, divulgatiu i d'estil epistolar, que elabora a partir dels seus viatges africans i de les seves coneixences personals, ens explica les misèries i les virtuts de la seva

Europa.

Un conjunt de cartes a un amic imaginari, el nigerià Olu, formen el cos d'aquestes reflexions adreçades al públic en general, que transmeten una visió real de l'Europa del segle XXI.

Ada Castells. Jordi Van Campen. **N'estem fins als fogons! Contes i receptes per cuinar en parella.** Columna. Barcelona 2003

Ada Castells és periodista, amb dues novel·les publicades, i Jordi Van Campen és professor d'idiomes i traductor, però tenen una dèria en comú: la cuina. Aquest és un llibre de cuina diferent. Hi ha contes que acompanyen les receptes, on hi

ha les motivacions que fan que es cuini una cosa determinada: cuina per pagar la hipoteca i rebre convidats, cuina en cinc minuts que no és *fast food*, cuina per aprimar-se... Aquest llibre és el resultat de barrejar dos grans plaers: cuinar i escriure.

COTO DE CAÇA INTENSIVA

ENCONILLS

RAMON PORTA

Telf.: 973 473 323 - Mòbil 636 95 08 08

Els fogons del Llobregós

L'OFEGAT DE LA SEGARRA a càrrec de Cal Jaumet, de Torà

Dificultat: baixa. Preu: baix. Temps: 4h

Ingredients per a 4-6 persones: 1 orella de porc, 1 morro de porc, 2 peus de porc, 1 galta de porc, 1 ceba, 1 cabeça d'all, 2 tomàquets, 1/4 de l de vi blanc, 1 copa de brandi, 1/2 l de brou, 1 manat d'herbes (llorer, orenga, timó i menta), 100 g de mongetes seques cuites, 1 patata tallada a daus, sal i sucre, pebre negre i vermell.

Per a la picada: 4 ametlles torrades, 10 avellanes, 2 carquinyolis, 2 nous, 1 presa de xocolata negra, 1 gra d'all, sal i oli.

Manera de preparar-ho: D'entrada, feu un sofregit de ceba tallada ben petita, tomàquet tallat a trossos grossos i un parells d'all sense pelar. Quan agafi una mica de color, poseu-hi un pessic de sal, un de pebre negre, un altre de pebre vermell dolç, una mica de sucre i el conyac. Doneu-li unes voltes i tireu-hi el vi blanc. Espereu que redueixi una mica i quan arrenqui el bull, afegiu-hi el manat d'herbes: orenga, timó, llorer, unes fulles de menta i un a mica de canyella; poseu-hi també el morro, l'orella, els peus i la galta del porc. Un cop ben remenat, ja podeu abocar-hi el brou.

Per fer l'ofegat, poseu paper d'estrassa sobre la cassola i llavors tapeu-ho amb la tapadora. Deixeu-lo unes 4 hores donant-li unes voltes de tant en tant. Si veieu que us queda una mica sec, podeu afegir-hi més brou. Passat el temps, poseu-hi les patates tallades i fregides i torneu-ho a tapar.

Mentrestant feu la picada amb la xocolata, les ametlles i les avellanes torrades, les nous, el gra d'all, el carquinyoli i afegiu-la a la cassola juntament amb les mongetes cuites. Deixeu-ho 10 minuts i ja podeu servir el plat.

Restaurant: Hostal Jaumet de Torà
Cuinera: Ramona Closa

Telèfon: 973 473 077
www.hostaljaumet.com
info@hostaljaumet.com

Regentat per: Jaume Marimon i Maite Giménez

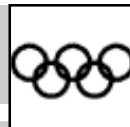
Especialitats: menjar casolà en cuina de carbó i cuina moderna catalana.

Preus: Menú: 7,80 EUR al bar
16,00 EUR al restaurant

Farmàcia
MARIA FOIX MAS

Plaça del Pati, 5 - Tel. 973 473 220
TORÀ (Lleida)

Futbol regional

El C. F. Torà afronta la segona volta amb opcions de pujar de categoria

Acabada la primera volta l'equip ha guanyat 5 partits, n'ha empatat quatre i n'ha perdut també quatre. Es troba situat en la cinquena posició a 9 punts del segon classificat. El balanç és esperançador si es té en compte que només ha jugat dos partits a casa degut a las construcció dels nous vestidors.

Aquesta segona volta, un cop acabades les obres dels vestidors, l'equip tindrà l'ocasió de refer-se, ja que jugarà onze partits com a local i dos com a visitant. Per tant, si els homes d'Alfonso Muntadas són capaços d'assegurar els punts de casa, l'ascens a la segona regional pot ser una realitat.

Conscient d'aquesta oportunitat el president del Club, Paquito Montalbán, està portant a terme gestions per tal de reforçar l'equip de cara a la segona volta.

D'esquerra a dreta, drets: Paco Montalbán (President), Alfonso Muntadas (entrenador), Asier Sandino, Antonio Juárez, Lluís Altarriba, Francesc Lunar, Miquel Juárez, Eduard Gòmis, Óscar Segura, Gerard Espinagosa, Pepito Ortiz (massatgista). Ajupits: Antoni Ferrer, Jordi Zurita, Ramon Vendrell, Ivan Fonoll, Joan Brenyé, Manel Vendrell.

ESCACS

Lluís Maria Castany, guanya a Sanaüja

Sanaüja va estar durant dos diumenges del passat desembre el centre d'atenció dels escacs lleidatants en haver acollit el campionat provincial individual d'escacs actius. Hi van prendre part 64 jugadors.

El jugador del CE de Guissona, Lluís Maria Castany, ha imposat la seva superioritat i ha

esdevingut el nou campió provincial d'aquesta modalitat d'escacs. Castany ha aconseguit el títol després de fer taules amb el recent campió provincial individual, el també guissonenc Lluís Trescents.

Inici del campionat provincial per equips

El proper 1 de febrer s'inicia el campionat provincial d'escacs per equips. En la màxima categoria provincial, la de Preferent, hi prendran part l'Andorra-B i els millors equips de la província, el Lleida-B, Balaguer, Ivars, Mollerussa, Guissona, Solsona, Tàrraga, Vilanovenc i el Torà, que defensarà l'extraordinari tercer lloc aconseguit en la temporada passada.

Classes d'escacs per a la quitxalla a Torà

El Club d'Escacs de Torà engega una escola d'escacs amb la intenció d'ensenyar aquesta disciplina esportiva a tots els nens i nenes del Llobregós que desitgin iniciar-s'hi o bé perfeccionar el seu nivell d'escacs. Les classes es faran els dissabtes a la tarda a la sala d'actes de l'Ajuntament a càrrec de jugadors del primer equip del Torà.

"la Caixa"

Torà

Pl. de la Creu - Av. Solsona
25750 Torà
Tel. 973 47 34 10
Fax 973 47 38 15
E-mail: pvalive@lacaixa.es

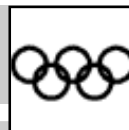
AGRIPLANT HUGUET S.L.

Reforestacions **ah**

Tallades de millora

Estassada de matolls

Tef. 938698019

BITLLES

El Club de Bitlles Torà, sots-campió d'hivern.

L'equip del Llobregós ha fet una primera volta excepcional, i s'ha situat a només un punt del liderat del grup B de la primera divisió provincial de bitlles. El Montmagastre ocupa el primer lloc, aconseguint d'aquesta manera el títol honorífic de campió d'hivern. El Bellpuig, tercer classificat i amb un partit menys, és un altre ferm aspirant a guanyar el campionat.

L'equip de Torà està format per Jaume Sangrà, Lluís Cardona, Paco Usai, Josep Usai, Josep Mases, Neus Molins, Ladislao Cererols, Joan Coletes, Josep Esteve, Francesc Vilana, Fèlix Àrias, Sole Monje i Ramona Súria.

Club de Bàsquet Torà

Necessitem jugadors majors de 18 anys, amb un mínim nivell i amb moltes ganes de jugar a bàsquet.

S'organitzaran partits amistosos amb els pobles veïns.

Entrenaments: al pavelló, els dijous a les 20:15 h i diumenges a les 18:00 h

Escola de bàsquet per a la quitxalla: al pavelló, els dijous 19:15 h i diumenges 17:00 h

T'hi esperem!!!

Transports MOLINS

Serveis:
PLUMA
CISTELLA PER TREBALL D'ALÇADA
PALETISAT I VOLQUET

TORÀ
Avgda. Solsona, 25, 2n. 2a.
Tel. i Fax 973 47 35 78 - Mòbil 610 40 39 21

LLEIDA
Avgda. St. Pere, 36, 1er. 2a. - Tel. 973 24 11 20

TALLER AGRÍCOLA NOGUEROLA

Ctra. de Torà, s/n
Ardevol de Pinòs

Telèfon:

973 47 35 84

REPARACIONS

Futbol base

La quitxalla de Torà i dels pobles veïns, integrada en l'escola de futbol base de Guissona, pren part un any més en el campionat provincial de futbol 7 en les categories de prebenjamí i benjamí.

Enguany són 13 els equips participants, els quals s'enfrontaran pel sistema de lliga a doble partit. La lliga, que es va iniciar el 24 d'octubre passat, finalitzarà el proper 17 d'abril.

Els encontres es juguen al camp de futbol de Torà els dissabtes al matí, a les 11:30 h, habilitant-se una zona del camp per tal d'adaptar-lo a les especials característiques d'aquesta modalitat de futbol.

El campionat prioritza la participació i la integració dels nens en el món de l'esport i per això no és competitiu, ni s'estableixen classificacions.

Equip benjamí: Sergi Riera, Arnau Torreguitart, Àngel Ramírez, Maksym Nakonechnyy, Adrià Polo, Gerard Castellana (entrenador), Francesc X. Miramunt, Josep Argerich, Albert Jolonch, David Riera i Ramon Boixadera.

Equip prebenjamí: Robert Garrabou, Francesc X. Usai, Jordi Coletas, Xavi Bagà, Gabi Cepero (entrenador), Sergi Santesmasses, Kevin Garcia, Arnau Cepero, Àlex Koteh, Martí Miramunt, Janko Koteh.

JOLONCH MATILLAS, C.B.

CENTRE COMERCIAL

C/ Eres, 14
25750 Torà (Lleida)
Telf. 973473217

Ctra. d'Andorra, 14 Tel. 973 47 30 61
25750 TORÀ (Lleida) Fax. 973 47 34 36

MARBRES, PEDRES, GRANITS
LLARS DE FOC, LÀPIDES
MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
MOBILIARI PER A LA CUINA I BANY
MAQUINÀRIA, PINTURES
ELECTRODOMÈSTICS

Novetat !!

MUNTATGE DE PARETS I SOSTRES PLADUR

enguixats i decoració

FRANCO, s.l.

Disseny i muntatges en:

 PLADUR

- * cornises
- * plafons
- * batacons
i sostres
desmuntables

c/. Baix, 17, 2n. • 25750 TORÀ (Lleida)
Tel. 973 47 34 35 • Tel. Mòbil 617 283 849

**CLÍNICA DENTAL
TORÀ**

**ADULTS - NENS
TOTES LES ESPECIALITATS**

CHRISTIAN TAYEDA LEMA
Professor de la Universitat de Barcelona

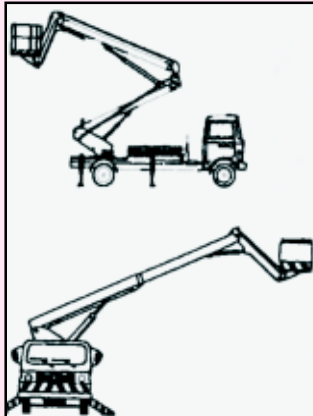
De dilluns a divendres de 10 a 13 h. i de 16 a 20 h
Dissabtes, de 10 a 13 h

Dr. Maluqué, 1, 1er. 1a.
Telèfon 973 473 527
25750 TORÀ

Cal Batistet

PASTISSERIA ■ GRANJA ■
CROISSANTERIA ■ CAFETERIA ■

Plaça Vell-plà, 16
Telèfon 973 55 12 30
25210 GUISSONA

Electroinstal·lacions

JOAN MASANÉS BERTRAN

ELECTRICITAT, FONTANERIA, CALEFACCIÓ
SERVEI I LLOGUER CAMIÓ AMB PLATAFORMA AÈRIA

Plaça del Vall, 34. 25750 Torà

TEL-FAX: 973473200 mòbil 670881610

Taller
TORANÈS

J.A. FERRER

REPARACIÓ GENERAL
SERVEI DE GRUA PERMANENT
SERVEI DE TAXI
Ctra. Seu d'Urgell
25750 Torà (Lleida)

Telf. 973 473 080 Mòbil 607559909